

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na upravnishvu prejemani:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izboja vsak dan sveder javnosti modelje in vprašanje.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaifova ulica št. 5, telefon št. 85.

Razočarani narodi.

Zadnji teden se je pokazalo, kako malo veljave in ugleda ima osrednje zastopstvo vseh narodov v tej državi. Parlament je bil v nevarnosti, da ga pošlje vlada domov in da si z ustavolomno uporabo § 14. dovoli sama, česar jej parlament ni hotel ali ni mogel dovoliti. Politične kroge je to hudo razburilo in časopisje je dobrih 14 dni pisarilo samo o tem, a narodi so ostali popolnoma hladni in ravnodušni. Razen ljudi, ki so na parlamentu neposredno zainteresirani, se nihče ni zmedel za to, kaj se ž njim zgodi. Vsa javna mnenja narodov je osredotočena v parlamentu, a parlament je postal narodom tuj in je izgubil pri njih vso veljavo in ves ugled. Izginilo je zaupanje, a parlament je postal sploh kaj pričakovati in zato je ljudem vseeno, kaj se ž njim zgodi. Danes sicer kaže, da ne stopi § 14. v veljavo in da bo državni zbor še dalje funkcioniral, a če bi se jutri zgodilo drugače, bi se tudi nihče ne ganil.

Zalostno je, da je tako s parlamentom, ki sloni na podlagi splošne in enake volilne pravice. Kake nade so gojili narodi pri uvedbi splošne in enake volilne pravice! Upali so, da bo ljudski parlament s krepko roko uredil narodnostno vprašanje po načelih pravice in pravičnosti, v resnici pa je sedaj narodnostni razpor hujši, kakor je bil kdaj poprej in je provzročil na Češkem odpravo deželne ustave in avtonomije, v Galiciji pa je take razpore, da se tresejo temelji državnega zbora in se podira deželna avtonomija. Če slovensko narodno vprašanje ni postalo ravno tako pereče, če skoro tako izgleda, kakor da je slovensko narodno vprašanje povoljno rešeno, je vzrok ta, da je vlada znala z radodarnostjo pridobiti veliko večino slovenskih poslancev, da so vrgli slovenske narodne zahteve na smetišče, ostali pa so premaloštevilni, da bi se mogli uveljaviti.

Parlament splošne in enake volilne pravice pa ravno tako, kakor ni rešil narodnostnega vprašanja, tako tudi ni izpolnil drugih pričakovanj. Ta parlament ni znal povzdigniti bla-

gostanja države in narodov, ni znal pomladiti našega ekonomičnega življenja, ni znal modernizirati državne uprave, ki je slabša, kakor v vsaki centralnoameriški republiki. Nobene stvari ni znal ustvariti, samo vladi je tlako delal, kakor da je njegova poglavitna skrb, ohraniti poslancem — dijete.

Čuje in čita se pogostoma, da je ohranitev parlamenta življenske potreba za narode, ker je tu edina tribuna, kjer morejo izraziti svoje želje in pritožbe, kjer morejo kritikovati državno upravo in nanjo vplivati. V resnici pa vidimo, da ta tribuna nima nobene vrednosti. Kdo se meni za želje in pritožbe, ki jih izrekajo poslanci v ljudskem imenu, kdo se ozira na njihovo kritiko? Vlada še najmanj. Poslanci morejo kaj doseči, samo če razkrinkajo kak javen škandal največjega kalibra, kakor je bila Dlugoszeva afera, drugače ničesar. Kakšen nič je parlament, je pokazala zadostno jasno usoda službene pragmatike.

Kam je izginilo upanje, da bo parlament splošne in enake pravice povečal moč narodov napram vladi in birokraciji. Parlament nima nobene moči. Tudi Nemčija ima splošno in enako volilno pravico, a vlado, ki ni vzeta iz parlamenta — a vendar kako moč in veljavo ima nemški državni zbor v primeri z avstrijskim. Pri nas dela vlada kar hoče, kakor v absolutističnih časih, parlament ne velja nič in ne koristi nič, zato je pa tudi narodom popolnoma vseeno, kaj se ž njim zgodi in že nihče več ne ceni te tribune za razodevanje ljudskih želja in ljudskih potreb.

Načelo o splošni in enaki volilni pravici pa tega ni krivo. V drugih državah vidimo, kako dobro funkcionirajo na tem principu zgrajeni parlamenti in kako blagoslovljeno je delo moderne demokracije, a če tega pri nas ne vidimo, je vzrok ta, da je edina moderna uredba v državnem ustroju, na katerem je sicer vse starinsko in staroversko in že davno zrelo, da se odstrani in uniči. Zato pa tudi ni nič upanja, da bi se razmere v doglednem času obrnile na bolje. Če ostane parlament, ali če ga vlada zapodi domov, to ne bo na obstoječih razmerah ničesar premenilo.

Kdo more torej misliti, da bodo narodi imeli kak interes na tem parlamentu, ki ni storil ničesar drugega, kakor da je pokazal dobro voljo naložiti prebivalstvu nova velika vojaška bremena in nove davke. V obeh narodov je postal parlament ustroj za nalaganje davkov in bremen in zato nimajo zanj interesa in ne vprašajo, kaj se ž njim zgodi. To je nauk, ki nam ga je dala sedanja parlamentarna kriza. V koliko se da iz tega preziranja ljudskega zastopstva sklepati na to, da pojema med narodi tudi interes na državi in gine upanje, da je od države sploh kaj pričakovati, tega ne bomo preiskovali.

Neprijetno novo leto Evrope.

Dunaj, 2. januarja.

Včeraj dopoldan se je vršil na francoskem veleposlaništvu običajni novoletni sprejem francoske kolonije. Pri tej priliki je govoril francoski veleposlanik z nekaterimi odličnimi člani kolonije o internacionalnem položaju, katerega je označil za jako nepovoljnega. Interesi miru da niso na najboljšem in izgledi v najbližjo politično bodočnost, da so slabi. Pesimizem francoskih političnih krogov je žal zelo utemeljen. Na političnem horizontu se pojavljajo vedno nove kritične točke in diplomatska atmosfera je nasičena s konfliktnim gradivom.

Vsi nastajajoči konflikti imajo svoj izvor na Balkanu oziroma izviri iz dejstva, da so se evropske velesile vmešale v definitivno ureditev balkanskega vprašanja ter izčitujo svoje posebne interese to rešitev preprečile.

Ustvarjenje Albanije ni rodilo le druge balkanske vojne in špejčno tudi avstrijsko - srbskega konflikta, katerega posledice bomo tu in onkraj Save še dolgo čutili, izzvala je tudi italijansko - grški spor, kateri je kakor vse kaže trdovratnejši, kakor je bil avstrijsko - srbski. Grška bo morala sicer svoje vojaštvo iz albanskega Epira odpoklicati ter formalno zahtevati Italije oziroma trozveze ustreči, toda nikdo ji ne more braniti, da ne organizira v ozemlju, kjer se nahaja mnogo tisočev Grkov,

ki naj se po volji Italije podvržejo Arnavtom, oboroženega odbora proti oblasti novega albanskega kralja. Že danes dela italijanska vlada oficijelno Grško za upor Epirotov odgovorno ter ji grozi. Poznavalci razmer pravijo, da postane južna Albanija pravo ognjišče nemirov. Kdo bi hotel pacificirati? Mar trozveza, mar cela Evropa? Že danes se nasprotstva med obema skupinama evropskih velesil baš radi Albanije zopet poostrejuje: tripletentna in trozveza pa si stojita zlasti diametralno nasproti v vprašanju Egejskih otokov. Tripletentna hoče, da se reši vprašanje Egejskih otokov skupno z epirskim po principu do ut des napram Grški. Ta modus bi olajšal rešenje konflikta; toda trozveza ga zavrača. Italija namreč namerava napraviti z Egejskimi otoki svojo posebno kupčijo in nikdo ne dvomi, da je trdno odločena obdržati Rhodos in skupino onih malih otokov, ki jih je zasedla tekom tripolitanske vojne. V ta namen podpira Italija stremljenje Turčije, ki se nikakor noče odreči Egejskim otokom, katere je zavojevala Grška. Nakup novega dreadnoughta »Rio de Janeiro«, ki je bil zgrajen na račun argentinske mornarice, kaže, da se pripravlja Turčija na vse eventualnosti. Nakup te velike vojne ladje, katere daje turški mornarici premoč nad grško ter ji zagotavlja suprematijo v Egejskem morju ni le razburil grške kroge, temveč je napravil tudi v krogih tripletentne silne neugoden vtisk. Današnji pariški listi naravnost pozivljajo Grško, naj igra prevenire in prisili Turčijo, da se Egejskim otokom definitivno odreče, predno bo uvrščen novi dreadnought v vrste turške mornarice. Na Angleškem pa opazuje italijanske ekspanzivne načrte v Sredozemskem morju z veliko nezupljivostjo: gorje, kadar pade tam beseda o ogroženem status quo v Sredozemskem morju!

Vesti iz Bolgarske se glase še vedno pesimistično in prestolni govor kralja Ferdinanda, ki poudarja, da je bolgarska armada boj le prekinila, nam kaže, v kako nevarni smeri se gibljejo misli mnogih bolgarskih državljanov. V tem oziru je dobro zabeležiti vedno znova in navzlic

vsem dementijem se porajajoče vesti o vojaški konvenciji med Turčijo in Bolgarijo.

Kritično vprašanje je tudi še vedno ono o orijentalnih železnih; zanesljive vesti iz Beograda kažejo, da se Srbija pod nobenim pogojem noče odreči zahtevi, da uvede na progi Ristovac - Gjevgjeli državni obrat ter stoji torej v tem oziru slejkoprej v ostrem nasprotstvu z avstrijskimi načrti.

Lahko rečemo, da je danes vsaka izmed velesil na Balkanu v tej ali oni smeri angažirana in to povsodi na način, ki poostrejuje odnosaje med obema velikima interesnima skupinama Evrope. Največja opasnost pa leži v tem, da tripletentna in trozveza ne kaže več one energične volje razrešiti vsa sporna vprašanja za vsako ceno na miren način, kakor smo to opazili za časa londonske konference.

Politični optimisti priznavajo težavnost mednarodnega položaja, tolažijo pa nas z rusko prislovico: »Turčija plača« ter napovedujejo, da bo tudi tokrat Evropa izvedla končno likvidacijo cele neprijetne situacije — na turškem hrbtu —

Hrvaški sabor.

V včerajšnji seji, ki se je pričela ob 10. dopoldne, je hrvaški sabor nadaljeval razpravo o podaljšanju finančialne nagodbe.

Kot prvi je govoril ban baron Skerlecz, ki je naglašal potrebo, da se čim najprej sprejme predloga o podaljšanju finančialne nagodbe, da se s tem napravi konec brezzakonitemu stanju v deželi.

Za banom je govoril Starčevićanec Stjepan Zagorac.

V svojem govoru se je izrekel proti vladni predlogi, češ, da je za Hrvaško smrtonosna. Hrvaški narod ne sme pustiti svojih milijonov v rokah Madžarov, marveč mora gledati na to, da jih obdrži v svojih pesteh, da lahko sam razpolaga s temi milijoni. Zato bi večina v hrvaškem saboru ne smela kapitulirati pred Madžari in bi se ne smela dati zapeljati k takšnim zakonskim predlogom v času, ko je končna rešitev hrvaškega vprašanja najvitalnejšega pomena za

LISTEK.

Crainquebille.

Francoski spisal Anatole France.
— Prevel Kajtimar.

(Dalje.)

Tekom pol stoletja, odkar je porival svoja kolca pred seboj po pariških ulicah, se je bil naučil Crainquebille ubogati zastopnike gosposke. Toda to pot se je nahajal v kočljivem položaju: med dolžnostjo in pravico.

Jurističnega duha ni imel prav nič. Zato ni razumel, da ga posest njegove osebnosti pravice nikakor ne odvezuje od njegove socialne dolžnosti. Vse previsoko je cenil svojo osebno pravico, ki je obstajala v tem, da dobi štirinajst soldov in vse premalo je uvaževal svojo dolžnost, ki je ukazovala, da ima porivati svoj voziček po cesti naprej, vedno naprej. Zato je ostal kar na svojem mestu.

Tretjič mu je zapovedal stražnik št. 64 čisto mirno in brez vsakega razburjenja, naj vozi dalje. Čisto nasprotno od navade nadstražnika Montanciela, ki vedno grozi, a nikoli ne poseže vmes, je redar št. 64 kratkih besedi, pač pa takoj pripravljen, da koga zapiše. Tak je bil njegov

značaj. Čeprav nekoliko potuhljen, je vendar izvrsten v službi in zvest vojak. Korajžen, kakor lev in obenem krotak kakor jagnje. Poznal je le svoje predpise.

»Ali nič ne slišite, da vam pravim, da vozite dalje?«

Vzrok, radi katerega je še vedno stal na mestu, je bil v Crainquebillovih očeh veliko prevažen, kakor pa da se mu ne bi zdel zadosten. Izjavil je torej kar na kratko:

»Za vraga vendar, če sem vam pa že povedal, da čakam na svoj denar.«

Polica št. 64 ni odgovoril drugega nego:

»Ali želite mogoče biti kaznovani radi prestopka? Če to želite, kar povejte!«

Ko je Crainquebille zaslišal te besede, je zmignil počasi z ramami in milotožno pogledal najprej policista, nato pa na nebo gori. Ta pogled je govoril:

»Bog in bogme! Ali sem jaz kdaj v življenju ravnal proti postavam? Ali morda zaničujem predpise in ukaze, ki se tičejo mojega stanu?«

Ob petih jutraj sem že v tržnici. Od sedme ure naprej pa si želim svoje roke na držaju vozička in kličem brez prestanka: »Kupite zelja, repe, kolerabe!« Čez šestdeset let imam že na hrbtu. Truden sem že. In vi me vprašate, če vihtim črno zastavo upora? Vi se pač nor-

čujete iz mene, a vaša šala je okrutna!

Bodisi, da ni razumel tega pogleda ali pa, da ni našel v njem opravičila za to nepokorščino, ga je vprašal stražnik še enkrat prav kratko in ostro, če ga je razumel.

Ravno v tem trenutku pa so se vozovi v ulici Montmartre zagatili do najvišje mere. Kočije, talige, vozovi za pošto, omnibusi, vozila vseh vrst so bila tako zagozdena skupaj, da se je človeku zdelo, da sploh ne pridejo nikoli več vsakebi. In nad vsemi temi, k nepremičnosti obsojenimi vozovi so se dvigale krepke kletvine in kričanje. Kočijaži in mesarski pomočniki so se iz primerne daljave junaško zmerjali in psovali, konduktjerji omnibusa pa so imeli Crainquebille za vzrok vse te gneče in so ga imenovali »Gnila kolebaba«.

Na trotoarju pa se je tačas nabralo vse polno radovednežev, ki so se zabavali nad tem pričkanjem. Ko je stražnik videl, da je opazovan, je mislil edino še na to, da pokaže svojo moč in avtoriteto.

»Prav« je dejal.

In potegnil je iz svojega žepa umazano beležnico in zelo kratek svinčnik.

Crainquebille pa je ostal pri svoji ideji in sledil neki notranji sili. Sicer mu je pa bilo zdaj čisto nemogoče, da bi se premaknil naprej ali na-

zaj. Kolo njegove cize se je bilo nekako zapletlo v kolo nekega mle-karskega vozička.

Pulil si je lase pod svojo kapo in zaklical:

»Za Boga svetega, če vam pa pravim, da čakam svoj denar. To je pa res že od sile. Strela božja!«

Po teh besedah, ki niso izražale toliko upornosti, kakor pa obup, se je čutil stražnik št. 64 razžaljenega.

In ker je pri njem vsaka razžalitev vzela nujno nase tradicionalno, pravilno, posvečeno, ritualno in takorekoč liturgično formo izraza:

»Kravja smrt!« je pač v tej obliki sam od sebe sprejel in določil v svojem ušesu zločinčeve besede.

»A tako! Vi ste rekli: »Kravja smrt!« Že prav. Pojdite z mano!«

Ves omamljen od presenečenja in tesnobe je strmel Crainquebille v stražnika št. 64 v svojimi velikimi, od solnce oslepljenimi očmi in zaklical je z ubitim glasom, ki mu je prihajal, kakor iznad glave in izpod podplatov, z rokami prekrizanimi preko svoje modre bluze:

*) »Mart aux vaches«, dobesedno: »Kravja smrt« pravijo Francozi strupeni zlatci (Githahnenfuss, Rannulus sceleratus), ker živina pogine od te rastline, če se je nažre. S tem imenom pa zmerjajo tudi policaje.

Op. prev.

»Jaz, da sem rekel: »Kravja smrt!« Jaz? ... Oh!«

Aretacijo starčka so sprejeli okoli stoječi trgovski uslužbenci in dečki z glasnim smehom. Instinktno množice, ki ljubi vedno neplemenite in nasilne prizore, je bil zadovoljen. A star gospod zelo otožnega obraza, črno oblečen in s cilindrom na glavi, se je preril skozi ljudi, se približal redarju in rekel natihome prav rahlo in prav odločno:

»Vi ste že zmotili. Ta mož vas ni prav nič razžalil.«

»Nikar se ne mešajte v stvari, ki vas nič ne brigajo,« mu je odgovoril policist, ni pa pristavil nobene grožnje, kajti govoril je z dobro oblečenim človekom.

Stari gospod je še vedno trdil svojo zelo mirno in zelo vztrajno. Stražnik je je končno povabil, naj poda svojo izjavo pred policijskim komisarjem.

Crainquebille pa je tačas tožil:

»Jaz, da sem torej rekel: »Kravja smrt!« O, kaj takega! ...«

Ravno ko je, ves konsterniran, govoril te besede, je prišla gospa Bayardova, čevljarica k njemu, da bi mu dala tistih štirinajst soldov. Pa že ga je držal stražnik št. 64 za ovratnik, in gospa Bayardova, teh misli, da človeku, ki ga peljejo na policijo, nismo dolžni ničesar, je spravila tistih štirinajst soldov spet v žep svojega predpasnika.

(Dalje prihodnje.)

monarhijo. Hrvaško - srbska koalicija bi morala v borbi vztrajati vsaj še pol leta, pa bi bil položaj docela drugačen, kakor je danes in Hrvaška bi čisto gotovo dobila vse garancije za ustavno življenje. Govornik je nadalje naglašal, da bi bila koalicija veliko več izvojevala za hrvaški narod, ako bi se ne bila ločila od bivšega bana dr. Tomašića, češ, da je bil le - ta v vprašanju železničarske pragmatike radikalnejši, kakor je sedanj ban baron Skerlecz. V tem slučaju bi bil Hrvaški ostal tudi prihranjen komisarijat.

Zagorac je končal svoja izvajanja s pozivom, naj sabor ne podaljša finančialne nagodbe in naj ne voli svojih delegatov v skupni parlament v Pešto.

Opoldne je predsednik sejo prekinil. V popoldanski seji so bile na dnevnem redu same interpelacije.

Previdnost v Rusiji.

Iz Petrograda poročajo, da je sklenil ruski ministrski svet prepovedati razširjanje in objavljanje sledečih poročil na podlagi zakona proti vohunstvu z dne 18. julija 1912: Vesti o nameravanih izpremembah v vojski in vojni mornarici, vesti o ustanovitvi novih vojaških kadrov, vesti o formacijah in izpremembah teh kadrov, o oboroženju vojnih ladij, ki se grade ali takih, ki jih hočejo šele zgraditi, vesti o množini streliva in o drugih zalozah za slučaj vojne, vesti o vojni pripravljenosti, o pomenu trdnjav, vojnih pristanišč i. dr. v času vojne, o delih, načrtih in novih zgradbah, oziroma o razširjenju ali opuščanju trdnjav, o vojaških vajah in strelnih vajah, o poskusnih mobilizacijah armade in voje mornarice, zlasti v obmejnih pokrajinah, vesti o pridržanju vojščakov, zlasti šarž in o vpoklicanju rezervistov, vesti o nameščenju čet ob meji, o otovorjenju trgovskih ladij v vojnih pristaniščih. Ta prepoved stopi v veljavo dne 14. januarja 1914 za dobo enega leta. Jasnosti tej prepovedi gotovo ne manjka, razvidno pa je iz tega, da hoče biti Rusija pripravljena za vse slučaje. Na prvi pogled se zdi, kakor da bi hotela vlada samo poskusiti zavzeti vohunstvo, previdnost pa narekuje, da je tu treba iskati globoje. In ne bomo se motili, če trdimo, da ima ruska vlada pred očmi mogoče nove mednarodne zapletitve in da je morda odločena še tekom tega leta izzvati odločitev zaradi Armenije.

Angleški predlog.

Poročali smo že, da so zastopniki trozveze odgovorili na predlog sira Edvarda Greya, da privolijo v odložitve izpraznjenja južnoalbanskih pokrajin s strani Grške, da pa bo vprašanje Egejskih otokov šele pozneje rešeno.

V dunajskih diplomatskih krogih priznavajo Greyu zaslugi glede rešitve vprašanja Egejskih otokov. Otoka Imbros in Tenedos naj dobi Turčija, druge Egejske otoke pa Grška, izvzemši onih 12 otokov, ki jih ima zasedene Italija. Grey je hotel s tem odškodovati Grško za Epir in obenem preprečiti izbruh nemirov v teh pokrajinah. Na Dunaju so mnenja, da Greyev predlog ni smatrali za skupno akcijo tripartente, dasiravno sta se francoski in ruski veleposlanik v Londonu njegovemu predlogu takoj pridružili. Da so se zastopniki trozveze izjavili zadovoljne z odložitvijo odpoklica grških čet iz Epira do 18. januarja, še ni znano, da so velesile sprejele ves Greyev predlog. Glede Egejskih otokov pa so si pridržale velesile odločitev za poznejši termin.

Pri vprašanju otokov gre predvsem za otoka Kios in Mitilene, ki ju hoče angleški predlog priznati Grški, seveda pod pogojem, da se oba otoka nevtralizirata. S tem Turčija ni zadovoljna in zato tudi gotove druge države ne podpirajo tega predloga. Lahko pa pride zaradi tega vprašanja zopet do napetosti med Grško in Turčijo in baje, tako pravijo avstrijski diplomati, gre velesilam za to, da ohranijo mir. Doslej še ni protipredloga, slišati pa je nasvete, da naj se prepustita ta dva otoka Turčiji, zato pa naj dobi Grška onih 12 otokov, ki jih ima zasedene Italija. Baje bi Italija prepustila Grški te otoke, če dobi gotove kompenzacije v Mali Aziji.

Štajersko.

Iz Rajhenburga. V našem trgu se vršijo dne 22. januarja občinske volitve. Ako store vsi narodnjaki svojo dolžnost, je pričakovati ugodnega izida.

Iz Celja. Narodna čitalnica je priredila v sredo v veliki dvorani Narodnega doma Silvestrov večer. Parket je bil prav dobro zaseden, galerija je bila prazna. Občinstvo se

je pri izvajanju sporeda izvrstno bavalo. Og. Brenčič, Vošnjak, Stanke in Pavel Gradišnik ter dr. Milko Hrašovec so peli okroglo in kratkočasne pesmice. Posebno je ugajal dr. Milko Hrašovec. Tudi enodejanka »Gospod nadzornik« je prav dobro uspela; sodelovali so gospa Vera Založnik, gdč. Jožica Gregorinova in gg. Miloš Stibler, dr. Milko Hrašovec, Tone Kurnik in Grobelnik. O polnoči je pa aranžiral g. Matija Benčan prelepo alegorijo, eno najlepših, kar smo jih videli kdaj v Narodnem domu. Podpredsednik Narodne čitalnice, g. dr. Juro Hrašovec je ob prestopu iz starega leta v novo spregovoril nekaj v srce segajočih besed. Spominjal se je vseh velikih dogodkov, ki so pretresli v minulem letu dušo in srce vsakega Jugoslavana ter opominjal celjske Slovence, naj tudi oni krepko vzdržijo v svojem boju proti Nemstvu. Naj časte pred vsem slovenski jezik v rodbini, na ulici, v uradih in trgovinah; v tem oziru se še pri nas veliko in po nepotrebnem greši! Po končanem sporedu je mladi svet še nekoliko plesal.

Iz Celja. Te dni so bili kaznovani vsi tujakšnji nemški slaščičarji (Petriček, Mörtl in Konauer) na denarne in zaporne kazni vsled nesnage v njihovih obratnih prostorih. Vsem odjemalcem teh snažnih obrtnikov želimo prav dober tek!

Iz Dobrne pri Celju. Poročili se je danes g. Ivan Zagažen, učitelj na Dobrni, z gdč. Pavlo Breclnik iz Ljubljane.

Stavka v štajerskih tiskarnah traja naprej. V Gradcu izhaja le »Arbeiterwille«, v Mariboru je izšla v soboto »Marburger Zeitung« v manjšem obsegu, od slovenskih listov na Štajerskem ne izhaja nobeden. Za naše prijatelje je to ugoden trenutek, da priporočajo »Slov. Narod«.

Iz Orlevis pri Braslovčah. Dne 21. grudnia pr. l. je potovalni učitelj gospod Gorican v tujakšnji šoli predaval o kmetijstvu. Njegovo dokaj zanimivo predavanje je poslušalo precejšno število kmetovalcev. Podružnični tajnik g. Lorber Fr., nadučitelj z Braslovč, se je g. predavatelju za njegov trud in strokovni govor najtopleje zahvalil. Zeleti je, da bi se v našem osamljenem kraju vršila večkrat kmetijska predavanja.

Ormož. Na Kraljevo, dne 6. prosinca t. l., vrši se ob pol 2. uri popoldne v čitalniških prostorih redni občni zbor telovadnega društva Sokol.

Ciganska nadioga. Iz Gomilkega v Sav. dolini nam pišejo: V Trnavo so se priklatili neljubi gostje, cigani, ter s svojim beračenjem povzročajo tudi sosednim vsem veliko nadležnost. Ako se širim dovoli streha, privre jih od vseh strani do 20 in več. Ali bi ne kazalo te ljudi odpraviti tja, kamor spadajo? Ko imamo mi trpiti dela do vrh glave in delavske moči drago plačujemo, takrat ne vidiš cigana, ki po goščah in drugod lenari, na zimo se nam pa priklatijo. Ako se moremo mi pošteno čez vse leto preživeti, zakaj bi se ne cigani. Če nas zadene nesreča, ne moremo računati na cigansko pomoč. Ti vsiljivi gostje so nam nepotrební.

Iz Maribora. Po mestu se govori, da mislijo klerikalci izdajanje »Straže« ustaviti, ker zahteva prevelikih gmotnih žrtev. Kakor znano, so morali klerikalci ta list že svoj čas drago odkupiti in danes tudi ni tak, da bi privlačil kaj naročnikov. V našem narodnem življenju ne nastane nikak zgruba, ako zgine.

Slovensko gledališče v Mariboru. Na kraljevo, dne 6. prosinca 1914 ob pol 8. uri zvečer se oprijori štiri-dejanska burka »Dva srečna dneva«. Režiser, kakor po navadi g. Molek. Ta burka je polna šaljivih prizorov tako, da se bo slavno občinstvo ves čas dobro zabavalo, kajti smeja ne bo konec. Po predstavi ples v veliki dvorani. Sodeluje orkester Glasbenega društva.

Drobne novice. Iz Slovenske Bistrice. Nadzorstvo nad železnico mesto-kolodvor je odločilo Jožef Verhovnik zaradi bolezni in starosti. — Iz Fale nad Mariborom. Gostilničarji Jožefini Ilgo je bilo ukradenih 160 steklenic piva. Pokradel jih je mesarski pomočnik Pavel Berdnik iz St. Primoža, ki so ga orožniki že dobili in zaprli. — Iz Šmarja pri Jelšah. Kmet Tajnko je poškodoval iz jeze nad neko zgubljeno pravdo kmetu Vogliču skoro vse trte v njevozem vinogradu in mu napravil za 500 K škodo. — Iz Trbovelj. Poldruvo leto star otrok rudarja Klancičarja je padel na razgret štedilnik in dobil smrtno nevarne opekline. — Na Vidmu ob Savi se je otvorila nova tovarna »Hydrotransformer« za elektrotehniko in izdelovanje strojev. Videm se v zadnjem času sploh lepo razvija in utegne postati v gospodarskem oziru prav važen kraj. — Iz Mari-

boru. Tekom meseca decembra so opazili, da je zginito iz tovornih vozov Južne železnice na progi Pragersko - Spillfeld mnogo blaga. Dognalo se je, da so tatovi to blago na nekem mestu blizu Maribora metali iz vozov; tam so potem pomagali blago pobrali in odnesli. Šlo je za kavo, riž, rozine in sladkor.

Koroško.

Obesili se je v Trgu 54letni delavec J. T. Freithofnig. Našli so ga na neki leseni steni. Visel je že delj časa, vzrok samomora ni znan.

Ogrožen brzovlak. Laški brzovlak je bil v torek med St. Rupertom in Beljakom nevarno ogrožen. Vsled prevelike teže snega in vsled vetra se je zlomilo veliko drevo ob progi in padlo. K sreči je brzovlak toliko prehitel, da drevo ni padlo pred stroj, marveč na vlak. Drevo je napravilo precej škode s tem, da je razbilo vejeve skoro vse šipe na eni strani vlaka. Poškodovan je precej nevarno natakav v jedilnem vozu, ostali so odšli s strahom.

Primorsko.

Predrzen vlom se je izvršil v Trstu in sicer v trgovino Fassel v ulici Sv. Antona. Tatovi so se skrili v sosedni hiši, kjer je zavarovalna banka. To je bilo lahko, ker ravno popravljajo prostore. Tam so prodrli zid in zlezli skozi 50 cm široko luknjo v trgovino. V trgovini so zagnili okna z deskami in cunjami in so se spravili na delo. Blagajna ima tri ključavnice, toda zaklenjena je bila samo ena. Tatovi so to takoj spoznali in se lotili prave ključavnice. Posrečilo se jim je izrezati z izvrstnim orodjem, ki so ga imeli v debela vrata tako veliko luknjo, da so prišli do denarja. Odnegli so 2058 K. V trgovini so našli nekaj vlomilnega orodja, po tleh pa je ležalo več ostankov cigaret. Vlom je bil izvršen, kakor vse kaže od izredno rutiniranih in rafiniranih tatov. Policija nima o njih še nobene sledi.

Zasačena morila. Včeraj smo poročali, da so našli v Trstu v njem stanovanju mrtvo starko Nežo Majer in da je kazalo truplo znake nasilnega postopanja. Ta sum se je potrdil, starka je bila res umorjena in okradena. Zasačili so že tudi morilca in sicer Tržačana Basso in Breganta.

Tatvina v tobakarni. Z dobrimi in finimi cigarami in cigaretami so se preskrbeli neznani tatovi, ki so vlomili v tobakarno Ane Volk v ulici Carducci in odnesli veliko množino najfinjših cigar in cigaret, nekoliko kolkov in za 10 K drobiža. Lastnika trpi čez 500 K škode, o tatovih ni še nobene sledi.

Jeseniške novice.

Slovensko delavsko izobraževalno društvo »Sava« je imelo na Silvestrov večer za svoje člane in za prijatelje tega društva malo veselico s petjem in božičnim drvescem v gostilni našega rodoljuba g. Urbana Ravhekarja na Savi. Večer je bil izborno obiskan in zabava je trajala v splošno zadovoljnost do ranega jutra. Gospod pevovodja tega društva je zopet pri tej priliki pokazal, da ni njegov trud zaman. Hvala pa tudi drugim cenjenim gostom, kateri so s svojim humorjem prispevali za dobro zabavo.

Zimski šport se je ravno čez novo leto razvil na Jesenicah s sankanjem in drsanjem. Ponesrečila sta se do sedaj samo šele dva gospoda, seveda bolj lahko, in je upanje, da kmalu okrevata. Jeseniško policijo še enkrat opozarjamo, da naj še vendar ustavi sankanje na javnih potih, naj si že le bude na državnih, deželnih ali občinskih cestah, kajti izvozne ceste so bile že večkrat vzrok, da so si ljudje polomili noge.

Tudi politično gibanje je za nekaj časa prenehalo na Jesenicah. Razburjene stranke so se pomirile in tako je pričakovati mir do prihodnjih občinskih volitev; tja in sem se še kak mlekozobnik ogasi v gostilnah, na kar pa nimamo povoda odgovarjati.

Pevsko društvo »Sava« vprizori v nedeljo, 4. januarja t. l. v dvorani pri Jelenu na Savi igr »Zrinski« ali krščansko-turška vojska, zgodovinsko žaloigro v petih dejanjih, spisal Th. Körner, preložil J. Geceli. Med odmorí sodeluje 1. delavski orkester g. Modreta. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Ravno ista igra se pa ponovi dne 6. januarja t. l. ob pol 3. popoldne. Opozarjamo na to igro slavno občinstvo, osobito pa tudi goste iz okolice. Društvo si je moralo za to igro nabaviti precej dragih kostumov in so se iz tega ozira to pot cenje prostorov nekaj zvišale. Pričakujemo dobrega in zadovoljnega občiska.

Dnevne vesti.

+ **Dopolnilna deželnozborna volitev.** Pokojni dr. Žitnik še ni bil pokopan, ko so klerikalci že delili njegovo zapuščino. Notranjski deželnozborni mandat so namenili Josipu Gostinčarju. Tako je bilo določeno na shodu zaupnikov, ki se je vršil na dan Žitnikovega pogreba. Nekateri notranjski zaupniki so se sicer hudo zmrdovali, a zavedajoč se, da komanda je komanda in da ima zaupnik ubogati, ne pa mnenja izreka, so se pokorili in samo — volili ne bodo Gostinčarja. Na tem shodu je bilo tudi povedano, da bo nadomestna deželnozborna volitev že dne 22. januarja.

+ **Slovenec in razpust »Slovenskega kluba«.** O »Slovenčevu« izjavi glede na ta razpust je treba še nekaj omeniti. Po hinavsko je zvijal besede, s katerimi je javil razpust, a v takem zlogu, kakor da ne bi bil ničesar slutil, kaj se ima zgoditi in kakor bi navajal misli vlade, s katerimi poroča o njenih navideznih razlogih. Skoro po tem pa je vrgel krinko raz lice ter pokazal svoj pravi obraz, s tem, da pravi, da je vlada hotela ščititi s svojim činom drugi stranki v kranjski deželi, t. j. Slov. ljudsko stranko in nemško. Ako je to res, potem bi radi vedeli, zakaj c. kr. vlada tako očetovsko skrbi za te dve stranki, da se pa ne zmeni in ne gane z mezinem, kadar se gode v nebo vpijče krivice napredni stranki od obeh gori imenovanih. Menda smo pred zakonom vsi enaki in se ima pravica deliti nepristransko. Kar pa se tiče, da očita »Slovenčev« člankar gosp. Hribarju zagrizljivost, to najmanje pristojno glavnemu glasilu one stranke, ki je javno proglasila bojko nadprednikov in čije člani so priporočali poboj naprednjakov kakor gosp. profesor morale in theoria pa ne in praxi, g. Ivan Krek in g. deželni glavar, ki je dejal, da naj čuvajo napredni učitelji svoje kosti, ker so numerirani. Stranka, ki je uvela načelo, da se preganjajo napredne občine in napredni župani, dočim trpi take subjekte, kakor je župan v Mostah in v Dobrunjah, stranka, ki gasilnim društvom, ki se ne vtikajo v politiko, odteguje podpore samo zato, ker se nočejo pokoriti klerikalni komandi, stranka, ki je uskratila podporo »Glasbeni Matici«, strogo nepolitičnemu društvu to, kar je dovolila nemškemu filharmoničnemu društvu, ki te podpore niti ne potrebuje, ker ji daje »Kranska hranilnica« kolikor želi, le zato, ker noče, da bi žvižgal bič S. L. S. nad njo, dočim plačuje velike vsote »Ljubljani«, od katere pa zahteva, da naj se učitelji posvete agitaciji pri volitvah, ta naj najprej pometa pred svojim pragom, potem naj se stoprv pa drugemu kaj očitati. Pokazal je tudi »Slovenec«, da je v tesni družbi z Nemci, da tedaj nosi slovensko ime per nefas, ker izdaje za skledo leče koristi naroda, da malenkosti dobode ne vsemu narodu, nego samo sebi in svojim somišljenikom. Kdor je član te stranke, pa čuti še za svoj narod, ta mora biti slep, da ne vidi, kako je vse delovanje te stranke pogubno za blaginjo celokupnega Sloventva. — Sedaj pa še nekaj. Brezobrazno je, da pristaši take stranke, ki je vzpodnesla stol gosp. Hribarju, zahtevajo od njega, da naj bi priporočal Srbiji njihove somišljenike. To je vendar preveč, da naj moč, kateremu so klerikalci napravili največjo krivico in gorje, ščiti njih koritarje! Sicer pa jim tudi razpust »Slovenskega kluba« ne bo koristil prav nič. Srbi vedo prav dobro, kakšne pasme so avstrijski Nemci in klerikalni Slovenci. Med balkansko vojno so avstrijski Nemci na najostudnejši način blatili, omalovaževali, obrekovali Srbe ter jim metali polena pri vsaki mogoči priliki in tudi v kranjskem deželnem zboru se je oglasil njih zastopnik ter je Slovence pozival, naj se z njimi sprijatelje. Čuli smo glas, a ga nočemo slediti, ker si nočemo sami polagati vrvi okoli vratu. Nemcev tedaj tudi naša vlada ne more ščititi, ker Srbija ne bi sprejela nikogar na njeno priporočilo. Pa tudi katoliške Slovence je dobro spoznala; saj je eden njenih korifej g. dr. Korošec v delegacijah jasno povedal, da klerikalni Slovenci ne marajo Srbov v kraljevini; da pa ne marajo tudi onih v naši državi, so pokazali o priliki katoliškega shoda, ko so Srbe izločili iz svoje družbe. In taki ljudje hote potem dobivati službe v kraljevini srbski? Premisli si srbska vlada, predno bi dala kako službico klerikalnemu Sloventu, ki bi za zahvalo morebiti postal vohun v službi druge države, vsaj pa Srbe obrekoval po listih njegove stranke.

+ **Zasluzeno odlikovanje.** Papež je imenoval za častna komornika idrijskega tehanta Mihaela Arko- ta in ljubljanskega titularnega vikarja dr. Evgena Lampeta. Tehant Arko je dejanski dahovnik in je torej po-

deljeno mu odlikovanje priznanje za duhovniško delovanje. Lampe je pravzaprav samo imenom duhovnik in za svoje duhovsko odlikovanje ni mogel biti odlikovan, ker o kakem duhovskem delovanju pri njem sploh ne more biti govora. Podeljeni mu naslov pomeni torej priznanje za njegovo politično delovanje. Razume se ob sebi, da rimski papež niti pojma nima, kako je Lampetovo delovanje, saj ima takih faruceljnov na tisoče in tisoče pod svojim poveljstvom. Papež je imenoval Lampeta za častnega komornika na predlog ljubljanske škofa in da je ljubljanski škof s svojim Lampetom jako zadovoljen, o tem nihče ne dvomi. Ugled, ki ga kdo uživa, pa ni odvisen od ovratnika, ki ga nosi; »ugled« dr. Lampeta je tako ustanovljen, da ga tudi naslov častnega komornika ne poveča, zmanjšati ga pa sploh ni mogoče.

+ **Klerikalna prvaka in pijeteta.** Javna tajnost je, da klerikalni mogotci, na čelu jim dr. Šusteršič in dr. Lampe, niso nikdar marali pokojnega Žitnika. Zlasti dr. Šusteršič bi se bil kaj rad iznebil njega, ki mu je bil v marsikaterem oziru na poti, da ni mogel izkoristiti politike tako zelo v svoje samopašne namene, kakor je sam hotel in želel. Žitnik je bil moč in poštenjak od glave do pete in prav takšnih dr. Šusteršič, človek brez vesti in morale, ne mara. Zato je tudi neprestano rovaril proti pokojniku in je končno tudi na nekem klerikalnem političnem sestanku dosegl, da se je Žitnik moral odpovedati nadaljnemu političnemu delovanju. To nasprotje med Šusteršičem in Žitnikom je se sicer kmalu na to izravnilo in prelepi, toda prijatelja možka nista postala nikoli. Žitnik je odkrito in z vsem srcem obojal Šusteršičevo brutalnost in maščevalnost, naravnost zgražal pa se je nad njegovo težnjo, iz slovenske politike delati osebne kupčije. Zato je tudi Šusteršič sovražil pokojnika iz dna svoje duše. Žitniku so bila ta Šusteršičeva srčna čutila prav dobro znana, zato bi se tudi bil v grobu obrnil, ako bi vedel, da mu ob odprti gomili govori on — dr. Šusteršič. »Kar si v življenju dobil — vse si v ljubezni razdal,« tako je govoril ob grobu dr. Šusteršič. Kdor pozna razmerje med pokojnim Žitnikom in Šusteršičem, ve, da se je s temi besedami milijonar Šusteršič hotel samo rogati možu, ki je umrl reven in ubog kakor cerkvena miš in ki ni znal tako, kakor on, kovati iz politike — milijone. Da, zares ogaben in ostuden je bil prizor, ko je klerikalni kolovodja, katerega je politika napravila za bogataša, cinično očital pokojniku siromaštvo kot sad požrtvovalnega truda in dela za blagor ljudstva in za dobrobit naroda. Kdor je slišal hreščč Šusteršičev govor nad odprtim grobom, temu se je zdelo, kakor da bi moč z mefistovskim izrazom v obrazu govoril: »Delal si in se žrtvoval za druge in sovražil mene, ker nisem delal tako, kakor ti. Tepec si bil, zato si umrl v siromaštvu! A jaz? Jaz sem bil pameten ter pustil, da so se drugi žrtvovali za me. Zato sem sedaj bogataš in mogotec, dočim leži idealist pokopan pod zemljo!« Ne, ne, lepo ni bilo, da je ob grobu dr. Žitnika govoril baš Šusteršič, ki je bil v življenju pokojniku naravnost antipod. A še bolj neokusno je bilo, da je Lampe baš na dan pogreba izpraznil svojo golilo na uboga pokojnika. Ali ni mogel počakati vsaj tako dolgo, da bi se bila zagrnila prst nad svežim grobom? Kot slabica, kot solzavca, kot moža, ki mu je bilo največje veselje potegovati se za »cigane«, tako je naslikal v »Sloventu« Lampe Žitnika, kateremu pa on ni bil vreden, da bi mu odvezal jermene na njegovih čevljih. Zares, čudne vrste pieteta je doma pri klerikalcih, da onečajo še grobove svojih pokojnikov.

+ **Uradništvo na belokranjski progi.** Gradba belokranjske železnice se bliža koncu. Proga od Novega mesta do Karlovca bo najbrž otvorjena že 1. maja in naravno je, da se železniška uprava že sedaj pripravlja za nameščenje uradništva. Informacije od dobre strani poročajo, da posvečajo Nemci uradniškemu vprašanju na belokranjski železnici vso pozornost in da hočejo na to progo spraviti kar največ Nemcev, saj vodi, kakor se je reklo, ta proga »in's Herz der Südslavens«. Že sedaj imajo na končnih postajah Novo mesto in Straža kot šefa dva Nemca, katerih vpliv na škodo slovenski stvari je očividni. Pri tem pa je še nekaj uvaževati. Nemci so si znali za par kočevskih otrok ravno v krajih, ob kojih teče nova proga, postaviti že dve nemški »Roseggerjevi« šoli (na Lazah in Vrčicah). Cim se jim posreči spraviti na novo progo še par nemških Südmakovcev, bomo tekom nekaj let doživeli, da bo v iz-

ključno slovenskih krajev pomnožilo število Rosegggrjevih pomnevalnic. Uvaževati je tudi, da se bode s končnim ciljem nove proge; zveza z Dalmacijo, železniško osebo na večjih postajah še pomnožilo in da na ta način znajo Nemci najlažje zgraditi drugi svoj most preko slovenske in hrvaške zemlje.

+ Zanimiv glas. Nekdanji nemški kancelar knez Bülow je obelodanil sedaj knjigo, ki vzbujala seveda v vsi evropski javnosti veliko pozornost. O božičnih dnehi so bili vsi veliki časopisi polni razprav o tej knjigi, samo ene stvari niso avstrijski listi nikjer omenili, kaj namreč piše knez Bülow o avstro - ogrski zunanji politiki. Bülow pretresava najprej avstrijske notranje - politične razmere in pravi: »Če se bodo notranje politične razmere v Avstro - Ogrski tako naprej razvijale in se bo nadaljevala notranja razdrapanost, potem je gotovo, da se v doglednem času izpolni mogočno hrepenenje Nemcev v dualistični državi, da bi bili v karlinskih formi združeni s svojimi rodnimi brati. Dokler stoji na čelu vlade cesar Franc Jožef I., se to ne zgodi, potem pa najbrže tem gotoveje. Če pogledamo od notranjepolitičnega razmerja do monarhijske na njeno trajno nesrečno zunanjo politiko, zlasti v zadnji dobi balkanskih dogodkov, je več kakor verjetno, da se v nedogledni dobi premeni mapa, če se ne zgodi kmalu obrat k boljšeju in k politiki, koristnejši vsemu prebivalstvu.« — O zunanji politiki piše knez Bülow: »Avstrija je bila soglasno z Rusijo za revizijo bukareškega mira. Hotela je doseči premembo dogovorov o mejah na korist Bolgarski. To je delala ne iz ljubezni do Bolgarske, nego iz nasprotstva do Srbije, ki si je ni želela močne in proči kateri si je hotela zagotoviti pomoč Bolgarske. V Berlinu pa ni bilo dosti smisla za protisrbsko politiko vrliga sekundanta in o nibelunski zvestobi v tem trenutku ni bilo govora. Skupno postopanje Avstrije in Rusije ni moglo dolgo trajati, ker so njiju cilji nesporljivi. Med tem, ko se Avstrija trudi, da čim najbolj mogoče oslabi svoje slovanske sode na Balkanu, stremi Rusija za tem, da si nenehno ohrani vpliv v vseh glavnih mestih balkanskih držav. ... Kdo je pooblastil avstrijsko zunanje ministrstvo, da je zaradi Stijana in koščka Makedonije riskiralo gospodarsko blagostanje monarhijske? Tako politika nima trdnih tal pod nogami, niti strehe nad glavo, to je čisto uradniška politika bleška, ki se ne ozira na ljudstvo, ki gleda na delavne ljudi od zgoraj dol in o njih nič ne ve, politika, ki je nad avstrijsko cesarstvo že spravila največje nesreče.« Bülow: Deutschland, Österreich - Ungarn und die Balkanstaaten.

+ Poslanec Drobnič je na volilnem shodu v Knežaku sam o sebi rekel: »Moja oseba ni prav nič vredna, le duša moja je nekaj vredna.« Ne lastimo si prav nobene sode o cenjeni duši gospoda Drobniča in ji od srca privoščimo, da pride svoj čas na odlični prostor v nebesnem kraljestvu. Brez zadržke pa moramo priznati izjavi g. Drobniča, da njegova oseba ni prav nič vredna. Dokazal je to v deželni zboru, kajti tam ni prav nič delal in torej tudi prav nič storil. Volilci, ki so mu zdaj novičerili mandat, so s tem pokazali, da ne marajo poslanca, ki bi zanje kaj delal. Priznanje pa zasluži gosp. Drobnič, da je tako odkritosrčno priznal svojo nezmožnost za delo. V tem oziru se ugodno razlikuje od marsikaterega drugega klerikalnega poslanca.

+ Nemška nevednost. Veliko nemško časopisje dunajsko se odlikuje po različnih dobrih lastnostih, a nič manj se ne odlikuje po temeljiti nevednosti v vseh zadevah, ki se tičejo malih slovanskih narodov. O razmerah med Čehi in med Poljaki so dunajski listi prav natančno poučeni, tudi o maloruskih stvarih vedo še dosti — toda o Slovencih in Hrvatih, o Srbih, Slovakih in ogrskih Malorusih vedo danes veliko manj kakor o njihovih najnovejših simpatijah, čislanih razbojnikih albanskih gora. V vseh teh stvarih so dunajski časopisi skoro tako nepoučeni in nevedni, kakor kaj avstrijski minister. Zadnje leto jih tlačila huda mra. Zdi se jim, da so dogodki na Balkanu postavili državo pred nujno življenjsko nalogo, rešiti v monarhiji narodnostno vprašanje in ko je to sedaj baron Beck v delegaciji omenil, so dunajski časnikarji takoj namočili peresa in obširno pojasnjevali to zadevo. Pri tem se je pokazalo nekaj zanimivega. Ti listi so se toplo zavzemali za Srbe in Hrvate v Bosni in v kraljevini, za Hrvate in ogrske Maloruse, celo za gališke Maloruse in so zapisali krepke besede za vse te narodnosti — samo na Slovence in Hrvate v Cislitvanski so popolnoma pozabili. Menda nas smatrajo za narod,

ki je nad vse srečen in ki nima nobenih želja, ali pa o naših željah in potrebah ničesar ne vedo. Najbrž je nevednost vzrok, da razpravljajo ti listi o narodnostnem problemu o monarhiji in specijelno o jugoslovanskem problemu tako, kakor da bi Slovencev sploh ne bilo na svetu.

+ Primeren odgovor gosp. dr. Karlu Capudru, c. kr. gimn. profesorju v Kranju. Nisem mislil, da je g. dr. Karel Capuder tako pomeven človek. Na moja, ne baš laskava očitanja v »Slovenskem Narodu« in »Savi«, se je g. profesor v včerajšnjem »Gorenju« zadovoljil s skromno vlogo pitca noja. Vtaknil je svojo učeno glavo v ponižen grmiček in se dela, kakor da ga ni nihče obdoližil pristranosti in zanemarjenja uradnih dolžnosti. Kot c. kr. uradnik in c. kr. rezervni častnik bi moral proti meni nastopiti drugače, če ima namreč — čisto vest. Sicer si pa g. profesor lahko prihrani zase svoje pedagoške otročje nasvete in naj se drži lepo mojega načela. Jaz namreč kaznujem svoje otroke takrat, kadar zaslužijo kazni, drugi pa svoje učence takrat, kadar si hočejo ohladiti svojo onemogočeno jezico. — Ciril Pirč.

— Zglaševanje. Razglas c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko z dne 28. marca 1913, št. 13 dež. zak. o uredbi zglaševanja v okolišču c. kr. policijskega ravnateljstva v Ljubljani, predpisuje, da mora premembe v rodbinskem stanu strank vsled rojstva, ženitve, možitve ali smrti imetnik stanovanja v osmih dneh po nastopu dotičnega dogodka tudi zglašiti pri c. kr. policijskem ravnateljstvu. Z ozirom na to, da se ta predpis mnogokrat zanemarija, opozarja c. kr. policijsko ravnateljstvo na to določilo s pripombo, da bi se moralo v slučajih prestopkov v smislu omenjenega razglaša kazensko postopati.

— Prodaja trgovine. Z ozirom na našo včerajšnjo vest pod tem naslovom nas prosi gosp. Edmund Kavčič, naj konstatiramo, da je oddal svojo prodajalno špecerjskega in kolonijalnega blaga v najem za poznejši termin, kar pa ne zadeva oddaje njegove rastlinske destilacije »Floriant«.

Slovenski odvetnik v Kočevju. V Kočevju se je naselil odvetnik dr. Rajh, ki je bil doslej v Ribnici. Kupil je hišo, v kateri je bila svoječasno posojilnica. Kočevjarji pozivajo v svojih glasilih na boj kot slovenskega odvetnika, seveda državno pravdnitvo ne zganje s prstom.

Otvoritev nove železnice Karlovca-Kranjska meja. Železniška proga od Karlovca do Kranjske meje je dogotovljena. Pretekli ponedeljek je bila ta proga, katere zadnja postaja na Kranjski meji so Babnjarci, otvorjena in izročena prometu. Kaj pa je z našo belokranjsko progjo, ki se je vendar jela dosti preje graditi, kakor ona na hrvatskem ozemlju? Ta bo baje dograjena šele meseca maja, a še to baje samo v srečnem slučaju.

Antonij in Kleopatra. Največja italijanska kinematografska tvornica »Cines« v Rimu si je nadela vrljo in težavno nalogo kinematografsko, prikazati eno najlepših dram velikega Shakespeara. — Družestva in očarljiva kraljica Kleopatra je s prestolj svojega telesa in z mamečimi pogledi in besedami omrežila rimskega vojskovodja Antonija, ki zaradi nje pozabi celo svojo domovino. Čudovito lepo se razvija pred nami v vseh posamičnostih življenja na dvoru Ptolomejev. Nižave Nila vidimo in odtok njenih voda, stotisoče opazimo, ki jih je poslal Rim, da odpadnika pridobe nazaj ali ga pa uničijo. Film je bil posnet deloma v Siciliji, deloma pa v Egiptu samem. Sam egiptovski podkralj je dal podjetju dragocenih navodil in tudi sicer podpiral rimsko firmo. Film stane z vsemi izdatki skupaj čez milijon lir. Ta velikanski film predvajal se bo od 3. do 9. t. m. v Kino-Idealu pri vseh predstavah. Dostop ima tudi šolska mladina.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 21. do 27. decembra 1913. Novorojencev je bilo 17, mrtvorojenca 2. Umrlo pa je 25 oseb, med temi 10 domačinov in 15 tujcev. Za jetiko so umrle 3 osebe, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1, vsled samomora 1. Za škrlatno je obolela 1 oseba, za vrtatno 3.

Otvoritev gostilne. Dobroznani lastnik gostilne pri Ruskem carju na Ježici otvori jutri gostilno pri Perlešu v Selenburgovi ulici. Opozarjamo bralce na tozadevni inserat.

Društvena naznanila.

Danes, v soboto 3. t. m. v veliki dvorani Mestnega doma »Velik Sokolski ples«, ki ga priredi »Sokol I.« s sodelovanjem salonskega orkestra »Sokola I.« Obleda promenada, vstopnina 2 K za osebo, gardedame proste. Začetek točno ob 8. uri zve-

čer. Zavedno napredno občinstvo, članice in člani »Sokola I.« in drugih sokolskih društev se vladno vabi. K obilni udeležbi vabi odbor. — Na zdar!

Družabni večer »Narodne Čitalnice«, ki se vrši kot prvi v letošnjem predpustu v ponedeljek, dne 5. t. m. ob pol 9. uri zvečer v Narodnem domu, obeta veliko zanimivosti; priredi se namreč tekma v valčku, kar bo gotovo služilo v povečanje zabave na večeru. Prosi se točnosti. — Veseličen odsek.

V ponedeljek v Mestni dom. Društvo nižjih mestnih uslužbencev priredi v ponedeljek 5. januarja društveno veselico v korist podpornega sklada. Opozarjamo vse, ki se hočejo nepriljeno zabavati, naj posetijo to veselico. Za jed in pijačo bo skrbel Peter Štepec in se bo sam osebno potrudil, da bo vsak udeleženec najbolje postrežen, za kar mu društvo jamči. Točil bo najboljša vina po zmernih cenah. Pri veselici igra orkester ljubljanske društvene godbe. Kakor že omenjeno, nas bo tudi letos razveseljeval pevski odsek z lepim petjem. Ker se ravno te dni razpošiljajo vabila, prosimo veselilni odsek, naj mu nihče ne zameri, ako ni vabila prejel, pač pa naj vsakdo prihiti na našo veselico, za kar mu gotovo ne bo žal.

»Narodna socijalna zveza« v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 4. januarja 1914 ob pol 8. zvečer svoj članski zabavni večer, ki se vrši v dvorani in restavracijskih prostorih hotela »Ilirija«, Kolodvorska ulica. — Spored: 1. »Dr. Žane iz Ljubljane.« Komični prizor. Gosp. Kovač. 2. »Potovanje na severni tečaj.« Komični prizor. Gosp. Kovač. 3. Tombo. 4. Ples se začne ob 10. zvečer. 5. Prosta zabava. — Vabimo tem potom vse člane, njih družine in prijatelje društva. — Vstopnina prosta.

II. društvena veselica Društva nižjih mestnih uslužbencev se vrši v ponedeljek dne 5. januarja zvečer v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Na sporedu so različne zabavne točke, petje in ples. Igral bo ljubljanski društveni orkester. Pričetek ob 8. uri. Vstopnina 1 krono, za člane in njih rodbine 50 vin. Prebitek veselice se bo porabil za podporni sklad, ki je namenjen v korist bolnim članom in njih rodbinam.

I. slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku priredi 6. januarja v dvorani Društvenega doma koncert v proslavo 35. obletnice smrti skladatelja Jožeta Kocjančiča. Pokojni Kocjančič je bil eden prvih in najboljših skladateljev, ki pa je, žal, legel v najlepši dobi v hladen grob. Koliko krasnih skladb bi bil še podaril svojemu narodu, kdo ve!? »Lira« je menda edino pevsko društvo, ki se spominja prerano umrlega skladatelja s častnim večerom. Vsopred koncerta je jako bogat in izbran. Po večini so na sporedu Kocjančičevi zbori, poleg teh pa tudi zbori drugih naših priljubljenih skladateljev. P. n. kamniško občinstvo, ki ljubi lepo petje, naj poseti ta večer polnoštevno in počasti s tem spomin enega najboljših sinov slovenskega naroda.

Prosveta.

Na mnogostransko zahtevanje se ponovi jutri, v nedeljo popoldne ob pol 3. prekrasna opera **Madonin Zongler** ob znižanih cenah. Dekoracije nove, vzporeditev vzorna. Zonglerja poje g. tenorist Jastrzebski, kuharja g. Lesič, pesnika g. Lowzynski, priporja g. Križaj. Madono prstavlja ga. Lesičeva.

V torek, na Sv. Treh kraljev dan, zvečer, igra se v deželnem gledališču Schönherrejeva komedija »Zemlja«, ki je žela po vseh velikih odrih največje uspehe. Glavno vlogo igra naš priljubljeni igralec gospod Ignacij Borštnik.

Umetnost.

Ipavčeva koncerta »Glasbene Matice«. Glinljivo je, kako sta Ipavca harmonično umetniško delovala. Na primer: Leto 1854. je zložil 23letni Gustav besedilo in 25letni Benjamin je uglasbil, »Pesem jutranjo«, ki jo bo pela gospa Polakova. Ta pesem diha svežo mladost in prirojen, nebrzdano veselje nad petjem. — Zakaj bi ne pel, v božje jutro, ko narava vstaja iz spanja in srebrni zvonček dan zvonji? — Benjaminova »Nezakonska mati« spada med absolutno najboljša slovenske skladbe sploh. Prešerna ni nihče tako genialno in idealizirano lepo pogodil kakor Benjamin. Zalost, ljubezen do otroka, kletv očetova in njegovi udarci, jok materin, zasramovanje tujih ljudi, srčna bolelost in potem idealiziran dvig iz žalosti vsled velike ljubezni do otroka, vse to je globoko občuteno. Zadnja slika te pesmi: mati ziblje dete v zibelki in prosi zanje sreče iz neba, je idealizirana čistost situacije ob sviranju angleških harf,

in spada med najlepše krasote slovenske glasbe. Pričakovati je od predavanja te pesmi po ge. Polakov izrednega užitka.

V Ipavčevih koncertih nastopi kot skladatelj prvokrat pred slovenskim občinstvom dr. Josip Ipavc, velenadarjen, najmlajši skladatelj te odlične slovenske glasbene rodbine. Ta gospod je dosegel s svojim »Možičkom« — krasno pantomimo, povsod najlepši uspeh. Zložil pa je tudi že veliko tridejansko spevoigro »Princeza Vrtoglavka«. Nek odlični dunajski kapelnik se je izrazil, preigravši to delo, da je v tej opereti toliko lepe, krasne glasbe, da bi zadoščala v sedanjih moderni operetni dobi po lepoti in invenciji najmanj za tri druge opere. — Iz tega dela se izvajajo na prvem koncertu »Glasbene Matice« tri točke in sicer: 1. Orkestralna predigra k II. dejanju, zložena za veliki orkester, ki jo bo dirigiral g. skladatelj sam; 2. krasna romanca, oziroma pravljica vile, ob spremljevanju velikega orkestra, ki jo bo pela ga. Polakova, in 3. ob sklepu prvega koncerta veliki »Finale« II. dejanja, zložen za soli, mešan zbor in orkester. Soli bodo izvajali iz prijaznosti gđca. Pipa Tavčarijeva, Ivanka Hrastova, Censka Severjeva, gg. Leopold Kovač in Josip Križaj. — Za razumevanje tega »Finale« par opazk. Ruski knez povabi v Parizu v svojo palačo odlično družbo. Slavi se ruski praznik. Nastopi ruski zbor med petjem slovanskih pesmi in prinaša cvetice novoporočenemu paru. — Princeza, vzrasla v tujini brez vzgoje, je družbi v svoji neolikanosti v veliko zabavo.

Literarno-muzikalna zapuščina dr. Benjamina Ipavca. V mesecu septembru l. l. je posetil g. koncertni vodja Matej Hubad vdovo gospo Ipavčevu v Gradcu, da bi dogovoril z odborom »Glasbene Matice« pregledal muzikalno zapuščino Benjamina Ipavca. Vdova gospa Ana Ipavc je v svoji naklonjenosti dovolila vpogled in stavila »Glasbeni Matiči« na razpolago vsega zanimivog gradiva zapuščine. — Dr. Benjamin Ipavc je sploh velik v samospevih. Poleg po raznih založnikih izdanih samospevov, pesmi, se je našlo v zapuščini 22 še nikjer objavljenih, nikjer natisnjenih pesmi — samospevov, zloženih na nemško besedilo. Nekatere teh velezanimivih, krasnih pesmi je zložil Benjamin še v oni prvi dobi, ko slovenski skladatelji razen Prešernovih pesmi niso imeli za skladanje primerne gradiva. Znano je pa tudi o Ipavcih, da sta Benjamin kakor Gustav, ako sta našla kako lepo, svojemu čutu primerno besedilo, ga takoj uglasbila. — Iz te zapuščine se bo izvajalo na koncertu devet lepih pesmi, katere bodo peli na prvem koncertu in sicer: ga. Polakova: »Jutranjo pesem«; g. Križaj: »Jadro«, »Spomladi« in »Vihar v jezuru«; na drugem koncertu g. Rijavec: »Vprašanje«, »Ven v mrak in vihar«, »Izdana skrivnost«. »Kotiček hočeš si izbrati« in »Ponoči«. Prevel je krasno na slovenski jezik te pesmi naš največji lirik Oton Župančič. — Pesmi so odlične, velezanimive, lepe in vejejo popolnoma slovenski duh Ipavcev.

Razne stvari.

*** Požar v tovarni za filme tvrdke Pathé v Londonu.** Velika tovarna za filme tvrdke Pathé Freres v Sankt Jamesu je zgorela. Na stotisoče filmov je zgorelo.

*** Zeppelinov muzej.** Mesto Friedrichshafen ustanovi v proslavo 65letnice grofa Zeppelina poseben »Zeppelinov muzej«. Ustanovitve se baje udeležil tudi grof Zeppelin. Morda razstavi v tem muzeju ostanke razbitih Zeppelinovih zrakoplovov.

*** Spomenik Ferdinandu Lessepsu.** Iz New Yorka poročajo: »New York-Herald« prinaša vest, da namestnik ameriškega finančnika Perry Belmont sporazumno z M. Herriekom, francoskim poslanikom v Parizu, postaviti spomenik projektantu panamskega kanala, francoskemu inženirju Ferdinandu Lessepsu.

*** Velik požar v Novem Jorku.** Iz Londona poročajo: V neki petnadstropni hiši v dolenjem zahodnem delu Novega Jorka je izbruhnil požar, ki se je hitro razširil. V hiši, v kateri stanujejo večinom židi, je nastala grozna panika, ker je požar večinom stanovalce iznenadil v spanju in ker se niso mogli rešiti čez goreče stopnice. Pet moških in tri ženske so zgorele.

*** Nov škandal v Čestohovu.** Iz Petrograda poročajo: Iz Čestohova, ki je znan vsled Mačohove afere, prihaja zopet senzacionalna vest, da manjka pri samostanskih zakladih za podkup do dva milijona rubljev dragocenosti. V knjigah je mnogo radiaranga. Prior, ki je bil zapleten že v Mačohovo afero, je baje poglavar tatov v moniških kutah. Dvesto mon-

hov je vsled tega novega škandala kompromitiranih.

*** Novoletna tragedija bede.** V Břevnovu pri Pragi se je v novoletni noči odigrala grozna rodbinska drama. 35letna delavčeva vdova Frančiška Reková je z britvijo umorila svoja dva dečka v starosti sedmih in osmih let. Nato se je obesila. Stanovanje je bilo v groznem stanju. Bilo je popolnoma prazno, le v kotu je bil kup slame, na kateri so ležala trupla. Motiv drame je beda. Mati je več dni po mestu iskala dela in kruha, toda zastoni. Ko je vse prodala in ko sta dečka od lakote umirala, je izvršila grozni čin.

*** Grozna rodbinska drama.** Iz Klosterneuburga poročajo: V novoletni noči se je tu odigrala grozna drama. Našli so 67letno Antonijo Wiedler mrtvo. Ko so truplo preiskali, so dognali, da je imela razbito lobanjo. Mož mrtve je izpovedal, da je imel s svojim sinom, ko sta prišla poznoponoči domov, hud prepir, v katerega se je vmešala tudi njegova žena. 36letni sin je na to mater s tako silo udaril po glavi, da ji je razbil lobanjo in da se je mati mrtva zgrudila na tla. Sin pa zopet trdi, da je oče tako udaril mater. Očeta in sina so zaprli.

*** Novoletne vraže.** Od zdavnaj verujejo ljudje, da izprememba leta povzročuje razne srečne ali nesrečne slučaje in dogodke. Na Francoskem mora imeti oni, ki hoče biti srečen — in kdo bi ne hotel biti? — v prvih minutah novega leta pri sebi ali na sebi kaj modrega, prstan s safirjem, moder svinčnik, modre nogovice ali kaj podobnega. Dobro je, če na novega leta dan možu čestita najprvo žena, ženski pa najprvo mož. Posebno dobro pa je, če nam je ta oseba draga. Ta dan se mora dati v bogajme vsakemu siromaku, ki prosi podpore. Posebno »važno« je, ko ga ta dan najprvo srečamo. Posebno zlo, je srečati »babo«, skrajna nesreča pa je, če ima še nočno čepico na glavi. Takega Francoza prav gotovo čaka velika nesreča. Na novega leta dan ne smemo dati od doma nobenega daru prej, dokler nismo sami dobili v dom dar. Na Burgundskem imajo vražo, da bo imel v novem letu veliko srečo oni, ki na novega leta dan razbije slučajno steklenico, iz katere se ni nihče pil. Dobro znamenje je tudi, če kdo nehoti razlize kozarec vina. Te različne navade imajo ne samo priprosti ljudje, marveč tudi boljši krogi. Ravnotako je tudi v drugih deželah. V Nemčiji n. pr. Bismarck na Silvestrov večer od 9. zvečer pa do polnoči nikdar ni pil vode — menda je tudi še zdaj mnogo takih — ker je v njegovi rodbini vraža, da vsakdo, ki bi to storil, težko oboli v novem letu. Pri njem je bilo to precej lahko, ker tudi sicer ni pil vode. Toda raje omenjeni čas ni pil ničesar, ker se je bal, da bi vino ne bilo z vodo krščeno. Vsled tega je trpel žejo do polnoči, kar si je seveda potem pošteno nagradil.

*** Ali sme predsednik francoske republike kaditi?** To vprašanje vznemirja Francoji skoraj vselej, kadar dobi novega predsednika. Tudi sedanjí poglavar francoske republike, gospod Poincaré je povzročil, da so začeli reševati to grozno vprašanje. Pariški listi se z vso resnostjo bavijo s tem vprašanjem. To je povzročil sledeči dogodek. Avstrijski poslanik je priredil pojedino na proslavo obletnice vladanja cesarja Frana Josipa, na katero je bil povabljen tudi predsednik Poincaré. Pri črni kavi si je predsednik prižgal dišečo dragoceno smodko, ki mu je tako dišala, da je ni odložil, ko je odhajal. Pred palačo ga je čakala uradna ekvipaža, ki jo je spremljala eskorta kavalerije. Predsednik se je torej vozil popolnoma »uradno« ter pri tem — kadil svojo dišečo smodko! In vsled tega nimajo Parižani nobene drugega pametnejšega dela, da si belijo zdaj glavo, je-li bilo to prav. Te skrbi so imeli Francozi že od nekdanj. Prejšnji predsednik Fallières je napravil pohujšanje s tem, da so ga nekega dne zalotili v Elysejskih vrtovih, ko je kadil iz pipe. Fi! reprezentant naroda in pipa! Tega mu tedaj niso mogli dolgo odpustiti. Pred njim je bilo namreč mnogo predsednikov, ki so takoj prenehali kaditi, kakor hitro so bili izvoljeni za predsednika, ker so to smatrali za nedostojno. Thiers, prvi predsednik tretje republike, je zahteval celo od svojih uradnikov, naj ne kade, ker kajenje mehača možgane. Njegov naslednik je bil maršal Mac Mahon, ki je bil strasten kadilec. Kakor hitro pa je postal predsednik republike, je prenehal kaditi. Njemu je sledil očka Grévy, ki je bil velik štedilivec. Ta ni kadil iz štedljivosti. Pravil je, da denar ni za to, da bi ga izpreminjali v oblake dima. Sadi-Carnot sploh ni kadil. Casimir Perier se je zdržal kajenja, ker se mu je zdelo to sploh neestetično. Pač pa je bil velik kadi-

lec Feliks Faure, ki si je rad prižgal dobro smodko, toda vedno na skrivnem. Loubet ba je ni smel kaditi. Branila mu je to višja inštanca nego je ozir na javno mnenje. In ta inštanca je bila — gospa predsednikova.

* **Pariški umetnik — zgorel.** Iz Pariza poročajo: 35letnega slikarja Pelzynskega so našli v njegovem ateljeju zgorelega.

Vodiška svetnica „sveta Johanca“ pred sodiščem.

Pred senatom štirih sodnikov se je pričela danes zanimiva in za naše razmere značilna obravnava proti znani svetnici v Vodica, ki se je polivala med hlinjenjem zamaknenosti in hlinjenjem Kristusovim trpljenjem z razno krvjo in s tem sleparila in izvajala kot svetnica in vedeževalka ljudem tako predržno denar, da presega že vse meje. To smrdljivo kri je tudi prodajala za drag denar ljudem, ki so jo rabili za zdravilo. Nekateri so se mazali s to smrdljivo brozgo, nekateri pa so jo celo pili. Končno jo je dohitela usoda in sicer so jo zasačili, kakor smo že poročali v Ljubljani, ko je šla v mestno klavnico po telečjo kri, nakar je je pri nekem zamaknjenju zalotil neki Salezijanec na ta način, da ji je potegnil nenadoma s postelje rjuho in našel poleg zamaknene svetnice steklenico krvi. — Končno je prišla goljufica v zapor in po dolgotrajni in obširni preiskavi pred sodnike. — Sodni dvor tvori predsednik svetnik Vederjak in prisidniki svetniki Pajk, Milčinski in dr. Pappež. Kot državni pravdnik nastopa državni pravdnikalek dr. Neuberger, kot exoffio zastopnik pa dr. Saboth. Dvorana je napolnjena poslušalcev. Johanco pripelje točno ob 9. v dvorano jetniški paznik. Johanca se je za obravnavo pravredno opravila in si je celo še lase nasukala. V dvorano stopi jokaje, toda kmalo se pomiri in začne točno in jasno govoriti. **Predsednik:** Vi ste Ivana Jerovšek, ključko vas za sveto Johanco, samska dekla iz Vodice. Johanca: Ja. **Predsednik:** Imate kaj premoženja? Johanca: Imam nekaj kron. **Predsednik:** Opozarjam vas, da govorite resnično! Johanca: Gospodje, saj vem, da me boste obsodili, pa kakor gotovo je Bog tukaj, jaz nisem ... **Predsednik:** Ne imenujte po nemarnem božjega imena! Nato se prebere

obtožnica.

C. kr. državno pravdnštvo v Ljubljani vlaga pri C. kr. deželnem sodišču v Ljubljani, ki je za presojo te kazenske reči pristojno, proti Ivani Jerovšek, rojeni 4. decembra 1885 v Repnjah, pristojni v Vodice, katoliški, samski dekli, sedaj v preiskovalnem zaporu v Ljubljani, nekaznovani, sledečo:

obtožbo.

A. Ivana Jerovšek je tekom let 1911, 1912 in 1913 na Reki in v Vodica, ljudstvo s tem, da je hlinila Kristusovo trpljenje, ter se v dozdennem stanju zamaknenosti polivala z živalsko krvjo, ter se kazala ljudem, kakor da bi sama kri prelivala, končno razprostrirajoča vest, da poseduje sposobnost vedeževalke, ter da zamore povedati, s kakimi sredstvi je mogoče v vicah trpeče duše umrljih rešiti. v zmotu pripravila ter s tem nastopnim osebami izvajala denar, ali osebe pripravila, da so dajale denar za svete maše v rešitev v vicah se nahajajočih duš sorodnikov in sicer: I. Na podporah, katere je sprejela za svojo osebo:

a) Na Reki različnim osebami, med temi Fani Gaspersich in Mariji Tončič 100 K.

b) V Vodica različnim osebami, med temi Meti Merše, Jožefu Kern, Franci Gomovnik in Ivani Skok, skupaj 125 kron, in Mihaelu Bohincu pet kron.

II. Za maše za duše v vicah se nahajajoče sledeče zneske, katere je ali sama sprejela ter za se obdržala, ali katere so dotične osebe neposredno plačale: Meti Merše 50 K, Marijet Cedilnik 26 K, Mariji Mrak 15 kron, Heleni Antonin 60 K, Ivani Zupanc 90 K, Jožefu Jenko 51 K, Johani Jerala 30 K, Ivani Jenko 8 K, Mini Aleš 72 K, Antonu Bonia 16 K, Neži Kosec 80 K, Mariji Rorman 20 K, Mariji Jenko 6 K in Mariji Skok 40 kron.

III. Na posojilih izvajala Meti Jerše 10 K, Franciški Podgoršek 5 K, vsled česar so navedene osebe trpele 200 K presegajočo škodo.

B. Poleti 1913 v namenu pripraviti Marijo Goljar v zmotu sporočila, da potrebuje njen rajni oče za reši-

tev iz vic 95 maš po 2 kroni, to je skupaj 190 kron, kateri znesek bi morala plačati za maše in vsled česar naj bi Marija Goljar trpela škodo v enakem znesku — lotila se je torej dejanja, ki k pravem doprinesu pelje, a se nameravana goljufija zgol iz nezmožnosti ni izvršila.

Zakrivila je Ivana Jerovšek s tem hudodelstvom deloma dovršene, deloma poskušane goljufije v zmislu § 197 in 201 d. kaz. zak., ter naj se kaznuje po § 202. kaz. zakona.

Razlogi.

V obče obdolženka očitane goljufije priznava v celnem obsegu. Trdi le, da ni imela namena ljudi oškodovati, temveč, da ji je šlo le za to, da bi bila sprejeta k benediktinkam na Reki, katere so jo vedno zavračale, češ, da je pre malo pridna in sveta. Leta 1910., ko je premišljevala o Kristusovem trpljenju, se je v resnici opetovano pojavilo krvavljenje na telesu, kar pa je potem samo prenehalo. To in pa poduk neke sestre benediktinke jo je pa napotilo k temu, da je začela Jezusovo trpljenje in krvavljenje iz života umetno vprijeti na ta način, da se je z živalsko krvjo, katero je kupovala, polivala ter se delala zamaknjeno. Ko kljub temu namenu, da bi bila sprejeta pri benediktinkah, koje so jo kot dekle odslovile, ni dosegla, je hotela z »zamaknenostjo« narahiti. Ali neki duhovnik ji je baje pri spovedi nasvetoval, da tega ne sme storiti, češ, da bi to povzročilo javni škandal.

Leta 1912. se je preselila v župnišče v Vodica, kjer je trpljenje nadaljevala, ker je zadobila zopet upanje, da jo bodo benediktinke sprejele. Kar so ji ljudje dali, so ji dali prostovoljno, ne da bi koga za to prosila. Plačevanje maš pa je ljudem naročevala zgol iz prepričanja, da noben odrasel človek ne pride naravnost v nebesa, ter da je treba za vsakega plačati maše, da pride duša prej iz vic. — Ta zagovor ne more obveljati. Ves nastop obdolženke je bil namenjen na to, da ljudstvo premoti, ter se mu vzbudi prepričanje, da obdolženka posreduje nadnaravne sile ter vzbudi mnenje, da se nahaja v stanu posebne svetosti, vsled česar ji je Kristus podelil lastnost in sposobnost ponavljanja njegovega trpljenja. Res je sicer, da je obdolženka čestokrat odklanjevala podpore in darove, a to se je zgodilo le navidezno, kajti ko bi bila za svoje predstave kar očitno jemala denar, bi bili ljudje kmalu prišli na njeno goljufijo. Naravno je torej, da je iz tega vzroka naročevala maše za v vicah bivajoče duše umrljih ter zahtevala, da se te maše neposredno vplačujejo pri dotičnih cerkvah. S tem je navidezno kazala, da ji gre za blagor duš in sploh za vero in za svete namene. Nasprotno pa je pri ugodnih prilikah vendar sprejemala podpore in darove ter tudi sprejemala denar, ki so ga verniki plačali za čitanje maš v njene roke z namenom, da bi izročila obdolženka ta denar dotičnim cerkvam, večji del Salezijancem na Rakovniku. Obdolženka pa dotičnega zneska ni izročila za čitanje maš, temveč ga je obdržala. Jasno in nepobito je, da bi dotične osebe nikdar ne bile dajale obtoženki podpor in darov in tudi ne za maše, niti neposredno, niti v roke obtoženke, ko ne bi bile privedene v zmotu in do prepričanja, da je vse to potreba, ker poseduje obdolženka posebne nadnaravne in svete lastnosti, oziroma, da ji je dana lastnost, zvedeti, kaj je potreba za rešitev vernih duš iz vic. S tem pa je dokazano, da so bile dotične osebe oškodovane za plačane zneske, kajti plačila se v istini niso vršila iz lastnega nagiba, iz proste volje, temveč pod vplivom in vtiškom obdolženčinega goljufivega stopanja. Najboljši dokaz za goljufij namen obdolženke je okoliščina, da je opetovano pridržala izročeni ji denar za maše. Ona sicer to taji, češ, da je denar izročila različnim cerkvam, tako na Rakovniku, na Brezjah itd. Te trditve pa obdolženka ne more dokazati ter se skuša v tem oziru zagovarjati s trditvijo, da pri izročitvi denarja ni imenovala svojega imena. Na dani leži, da ta zagovor ni resničen. Poleti 1912 je obdolženka dala sporočiti Mariji Goljar, da mora plačati 95 maš po 2 kroni za dušo svojega moža, da bo rešen iz vic. Marija Goljar pa je šla vprašat nekega duhovnika za svet. Ta ji je odsvetoval plačati toliko maš, češ, da obdolženki ne veruje. Goljar vsled tega ni plačala. Nameravana goljufija se torej ni posrečila. — Z ozirom na vse navedene okoliščine je jasno, da je obdolženka nastopala in ravnila v goljufivem namenu ter je obtožba vsestransko utemeljena.

Po prebrani obtožnici potrjuje Johanca, da je obtožnico razumela,

nakar predlaga zastopnik, da se preišče duševno stanje svetnice, ker je histerična, kar so že zdravniki dognali in ker že dejanje samo vzbujaja sum, da taka ženska ne more biti normalna. **Predsednik:** Ali ste res neumna? Johanca molči, državni pravdnik se predlogu protivi, nakar je bil predlog odklonjen.

Zaslišanje svetnice.

Predsednik: No Johanca, sedaj nam povejte malo od vašega življenja. Kdaj ste prišli na Reko? Stara sem bila 17 let. Šla sem za sestro, ki je bila tam in vstopila pri benediktinkah kot dekla. Drž. pravdnik: Govorilo se je, da je bila Johanca v cirkusu. Johanca: Nikdar nisem videla cirkusa ne od zunaj ne od znotraj in tudi ne nobene komedije.

Početek švicanja.

Pred leti se je pojavilo Johanci samo ob sebi krvavljenje na glavi in rokah. To pa je kmalo prenehalo. Bila sem pri zdravniku in ta mi je rekel, da je to bolezen. Drugače mi je pa rekla mati Josefa. Rekla je, bodi tako sveta kakor Katarina Emerich, Gergoni, Alekok in druge, ki so kri potile. Polj se s krvjo in postani zamaknjena. Ta mati Josefa je poslala nato Johanco v klavnico po kri. Ko ji je Johanca prinesla kri se je vrgla mati Josefa na tla in pokazala umetno zamaknenje in kako se skrivaj lahko namaže s krvjo. Johanca, ki je sicer spretna in navihana je pet do šestkrat poskusila, pa je šlo. Najprej se je zamaknila, nato se je polila s krvjo na čelu in hlinila krče. Med tem pa je okrvavila tudi prsi in noge. Na prsih si je narezala srajco, na nogo pa je oblekla preluknjano nogavico. In ko je Johanca videla, da gre in ko je spoznala, kako lahko se še danes lahkoverne ljudi posebno ženske potegne, je začela javno s temi predstavami.

Komedije na Reki.

Predno je javno nastopila, se je pripravljala z molitvijo. Molila je včasih po cel dan, tako da so jo morali ljudje videti. Odločilen pa je bil za njeno delovanje njen spovednik, ki ji je rekel: Johanca, videl sem tvojega angelja. Ti si strašno sveta. To govorico je razširil okrog in mlada vrtnarica v samostanskem vrtu je nenadoma zaslovela kot mučenica in svetnica. Živela je dva meseca v mali vrtni vili, v kateri so se go-dile nebeške komedije. V vili je ostala Johanca dva meseca, nato je šla zopet v samostan, odkoder pa jo je vzel kapucin, ki je rekel, da mora iti v drug samostan. Johanca pravi, da jo je vzel zato, da bi ž njo kšeft delal. Nato so jo nastanili v društvenem domu Marijinih devic. Tam je imela Johanca udobno življenje in je pridno prirejala predstave. Pravi, da so jo obiskovale največ terciarke. Včasih je bila hudomušna in ni pustila žensk v sobo, pač pa moške. Sploh pa je pametne ženske in moške zavračevala. Iz doma devic Marijinih je delala Johanca tudi izlete po mestu in v okolico. Device so jo spoštljivo spremljevale, ali pa ji plačevale za vožnjo in so prirejale z njo predstave kot s kako cirkuško artistko. Posebno rada pa je obiskovala Johanca peka Možeta, s katerim je bila jako dobra. Može ji je postregel vedno z najboljšimi jedili in jo je imel visoko v čislju, namreč zelo rad. Johanca je pri njem švicala in ljudje so hodili k njemu. Bil je baje pri njemu enkrat še celo škof, ki je bil glasom izpovedi Možeta z Johanco strašno zadovoljen. Seveda niso takrat pustili nikogar k Johanci. Može je preskrbel vsak petek kri, katero je morala prinesiti večkrat njegova žena. Vsak petek je delal krvave klobase in kadar jih je delal je prišla Johanca. Te klobase je potem Može razdelil. Konec Johancega vasovanja pa je bil ta, da se je ženi enkrat Johanca prijaznost do moža zdela malo sumljiva in neko jutro ob 4. jo je žena spodila iz hiše. Kaj ji je rekla, ne pove, toliko pa je, da je svetnica tekla. Može je skočil za njo in jo prosil odpustanja. Sploh je začela Johanca potratno živeti, potikala se je po gostlinah, delala dolgove itd. Pater Ciril ji je rekel, da je hudoben duh. Johanca pa pravi, da zato, ker ni mogel z njo kšefta delati. En pater jo je nekoč spodil iz cerkve in končno jo niso pustili več v spovednico, zato ker je preveč očitno kazala svoje grehe. Kljub temu pa so v društvenem domu spodili vratarico samo zato ker je dvomila nad Johanci svetostjo. **Zagovornik:** Zakaj pa niste šli v službo? Johanca: Imela sem dobro službo drugje, toda kapucini me niso pustili. Prorokovala na Reki še ni. Nekemu spovedni-

ku v Senju je razkrila goljufijo s sklepom, da bo prenehala. Spovednik pa ji je rekel, da ne sme nehati, ker bi bil to velik škandal. Ker se Johanca na Reki ni mogla poravnati s kapucini so jo poslali k nam na Kranjsko.

Johanca v Ljubljani in v Vodica.

Predsednik: Kam ste šli od Marijinih devic na Reki? Johanca: Spravili so me v Ljubljano. Dobila sem pismo na škofa. V Ljubljano me je spremljal Može. Oddal me je v Ljubljani v škofiji in škof me je poslal župniku Žužku v Vodica. **Predsednik:** Kako ste pa prišli v farovž? Johanca: Škof me je spravil k župniku! Župnik me je pripeljal v Ljubljano k škofu, nato se je odpeljal. V Ljubljani so me preiskali. Po preiskavi dr. Dolšaka so me poslali zopet k župniku. Verjeli mi niso in trdili, da sem bolana. Kljub temu pa je župnik, ki je dvomil od začetka, začel verovati, posebno še ker me je poslal škof in so me priporočili taki visoki gospodje. Naval ljudi k meni je naraščal in župnik mi je odkazal posebno sobo s posebno strežnico, kjer sem ponavljala Kristusovo trpljenje. Prepovedal pa mi je jemati denar. — V Vodica se je začelo v farovžu kmalu živahno življenje. Ljudje so hodili trumoma v farovž, in župnik je moral postaviti pred vrata hlapca ali dekle, ki sta spuščala ljudi v skupinah k svetnici. Slepčila je ljudstvo tako nesramno, da je škandal za sedanj čas in sedanje razmere. **Kako je goljufala in koliko je napravila lahkovernim ljudem, ki so bili še bolj potrjeni v veri, ker so se godili čudeži vpricho župnika in z vednostjo škofa in drugih cerkvenih dostojanstvenikov, škode, bodo povedale priče same.**

Razkrinkanje svetnice.

Salezijanec Valjavec je dvomil o resnici Johancevih čudežev. Čudno se mu je zdelo, da niso pustili v sobo nikogar, dokler ni ležala Johanca že preoblečena v postelji zamaknjena in že krvava na glavi. Valjavec je hotel iti prej v sobo, toda Johanca ga ni pustila. Vstopil je z drugimi v sobo in prisostvoval zamaknjenju. Ljudje so strmeli in vpraševali Johanco po svojih mrličih. Drugič, to je bilo še isti dan — je dovolila Johanca, da je vstopil preje. Ko je vstopil je bila pač že v postelji toda še nič krvava. Začeli so jo viti krči, Johanca je potegnila odejo naenkrat do glave in jo vrgla hipoma zopet na prsi. In že je bila krvava na glavi. To je napravila tako hitro in spretno, da ni nihče nič opazil. Samo neka gospa je videla, da je imela Johanca neko sumljivo stvar v roki. Valjavec je prašal Johanco kaj je imela v roki. Johanca je bila huda in je trdila, da nima ničesar v postelji. Zamaknila se je nato še enkrat. Stopil je k postelji in potegnili nenadoma raz svetnico odejo. **Med nogami se je pokazala precej velika črna steklenica.** Svetnica se je hipoma zavedla, in zgrabila za steklenico. Valjavec ji jo je moral iztrgati iz rok. Johanca je bila strašno huda in je rekla, da je nabirala kri za svojo sestro, da jo nese na grobove. Nato je ušla v drugo sobo. **Pod srajco je imela skrite še škarje in verigo.** S škarjami je prerezala vedno srajco na prsih, da je napravila Kristusovo rano in pa nogovico na nogi, da je okrvavila noge. Z verigo pa si je delala umetne utiske na rokah, kot bi bila uklenjena.

Priče.

Zanimive in značilne so izpovedbe nekaterih prič. V obtožnici je navedenih 71 prič, toda zaslišani niso bili vsi.

Kri.

Kri je dobivala Johanca na več načinov. Hodila je po njo v Ljubljano. Farovski hlapec Anton Zupan jo je pripeljal kakih desetkrat k Figovcu v Ljubljano. Hlapec ni čakal Johance, kajti ta se je vrnila pozno in je prinesla s sabo vedno kak večji zavoj. V rokah je nosila torbico. Dajle sta ji nosila kri neka Marija Gobanc in pa Marija Punčuh. Johanca je jemala vedno samo lepo redko kri. Najljubša ji je bila telečja. Meta Merše, služkinja v Ljubljani v samostanu, doma iz Vodice, pove, da ji je umrl nedavno v Vodica njen brat. Naenkrat pride k nji Johanca in ji pravi med drugim: Prišla sem k vam, Meta, vaš brat je prišel k meni, v vicah je in strašno trpi, pomagajte mu. In žena je radevolje pomagala. Johanca ji je predpisala 7032 rožnih vencev, 3022 obhajil in 22 maš po dve kroni. Rožni venci in obhajila se seveda lahko naroče za plačilo drugje, za maše pa je dala prevajena žena Johanci dobrotnici 50 kron, z naročilom, da jih nese k Salezijancem, in

10 kron za trud. Johanca se je napotila proti Salezijancem. Na poti je izgubila 40 kron, z 20 kronami pa se je vrnila rajše domov ... Ivana Skok, dekla, Johanco, svetnico, pozna. — **Predsednik:** Samo sedaj ni več sveta. — **Priča:** Morda bo pa še postala? Skok, ki je z Johanco v tretjem kolenu v sorodstvu in strašno nerada in nerodno priseže, pravi, da je gledala Johanco, kako strašno je trpela za grešnike. Dala ji je samo 15 kron, veliko denarja pa je nabrala za Johanco pri drugih kot njena posredovalka. — **Predsednik:** Glejte Johanco, kako ste ljudi za norca imeli in jih goljufali! — **Johanca:** Jaz sem dosti molila. Zanimiv je slučaj, kako je hotela opehariti neko Marijo Goljarjevo pri Sent Vidu. Že omenjena priganjačica Ivana Skok je sestrična te žene. Brez povoda ji nekoč reče: Olei, jaz skrbim tudi za dušo tvojega ranjega moža. Sveta Johanca ga je videla, da trpi v vicah. Če hočeš, ga lahko rešiš. Johanca ji je naročila zopet en regiment roženkrancev in obhajil ter kar 95 maš po dve kroni. Žena je dvomila, da bi mož celo toliko potreboval in je prala domačega župnika za svet. Ta ji je odsvetoval denar izročiti.

Tako je naročevala svetnica molitve in maše na raznih krajih, kakor pri Salezijancih, v Vodica, v Repnjam in drugod. **Nekaj je zaslužila pri tem Johanca, največ pa so dobili duhovniki, ki so bili lahko veseli, da so imeli tako izvrstno prazniteljico ljudskih žepov.** Neka Marijeta Cedilnik je prosila Marijo Stucinovo, da naj vpraša Johanco, koliko potrebuje njen oče v vicah. Johanca je odredila 69 roženkrancev, celo kopo psalmov za duše v vicah in 13 maš. Cedilnikova je maše plačala ... Marija Stucin se je dala goljusati od Johance in je postala v tem slučaju posredovalka. Zнала se ji je tako prihliniti, da ji je dajala in posredovala za njo za obloko. **Predsednik:** Ali bi ji bili kaj dali, če bi bili vedeli, kako vse goljufa? **Priča:** Ne. **Predsednik:** Zakaj ji niste rjuhe potegnili s postelje? **Priča:** Če bi bila to vedela, kar sedaj, bi ji jo bila nad glavo zavezala.

Matevž Stucin: Bili smo pri svetnici, Johanca je trpela in švicala. In zvil jo je krč in zastakala je. Začul se je tajinstveni glas v sobi: Zdaj jo bodo bodli, sedaj jo bodo na križ pribili itd. Ostala je nezavestna skoro dve uri. Župnik je pozval navzoče, naj preiščejo posteljo če ima Johanca kaj v nji, toda tega si ni upal nihče storiti.

Marijana Dolničar, šivilja in trgovka v Vodica. **Predsednik:** Johanca, ta vam je tudi ljudi priganjala? **Johanca:** Saj jih je ta največ prignala. Ta je doživela pri nekem zamaknjenju neprijeten slučaj. Johanca je trpela. Klicala je Ajuto, Ajuto, rabelni so že tukaj, dajla je noge navskriž in postale so krvave. In zopet je klicala Johanca, prebodli me bodo, križ mi nalagajo, pomagajte mi. V tem trenutku je hotela Dolničarjeva pogledati na prsa svetnice. To pa svetnici ni bilo všeč in kljub globokemu zamaknjenju se je nenadoma prebudila in udarila ženo po nosu tako, da si je vlila kri. Po predstavi ji je rekla Johanca, da je le rabila udarila. — Johanca je tudi zelo rada pila. Rekla je večkrat, da je imela na Reki, ko se je zbrhitala, pri sebi vse polno pijače, v Vodica jo pa nima nič.

Župnik in kaplan sta Johanco vsak dan obhajala. — **Predsednik:** Ali ste bili res vsak dan pri sv. obhajilu. — **Johanca:** Ja! — **Državni pravdnik:** Ali ste res imeli svetel križ na jeziku. — **Johanca:** Župnik in kaplan sta rekla, jaz ga nisem videla. — Johanca je dajala ljudem tudi svetince in podobice z napisom: Se priporoča v molitev Ivana Jerovšek. — Zanimivo je tole: Neža Kosec je dobila od Johance naročilo, da manjka dušam njenih sorodnikov v vicah 778 rožnih vencev, 30 obhajil, 26 maš, 8 maš na Šmarni gori in še vsak dan po dva roženavenca. Žena je izročila opravilo obhajilov Marijanišču, kjer so obhajali v ta namen revne otroke, za kar je poslala Marijanišču tri žakle krompirja po 10 kg. Tako je pomagala Johanca z nagananjem in prodajo obhajil tudi Marijanišču. Največja svinjarija pa je bilo razpečevanje krvave vode, v kateri je ožemala in prala farovška perica Neža Travni Johanično krvavo perilo. To vodo so rabili ljudje za čudežno zdravilo in so se s to svinjarijo mazali in so jo celo pili. Posamezne slučaje o tej svinjariji bomo navedli v ponedeljek.

S tem je bila obravnava ob 1. prekinjena in se nadaljuje ob 4. uri popoldne.

Napuh

ni če negujemo kožo in lase, marveč izpolnjevanje naravnega zakona, za-

kaj koža in lasje so telesno odevalo, ki mora biti vedno čisto in zdravo. Negovanje kože s Fellerjevimi blagodišečim fluidom iz rastlinskih esenc z znanko »Elsalfluid« je pa tudi za-

gocena dobrota in osvežilo, posebno če je koža pusta in skeleča, ob opeklinah, prisch, solnčni opeklini, ob potjenju. Fellerjev fluid z znanko »Elsalfluid« deluje blažilo, čistoče, cel-

rane in razkužuje in nasprotuje vnetju, odstrani solnčne pege, krepi lasišče, zabranjuje nastajanje luskin ter odpravlja bolečine v glavi in na obrazu. 12 stelenic za 5 K franko bi

naj vsak naš čitatelj naročil pri le-karnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatr-g 238 (Hirvaško).

— — — p.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 3. januarja. Predsedstvo poslanske zbornice poroča, da misli sklicati državni zbor za 9. t. m. Dnevni red te seje je določen baje sledeče: 1. Prvo branje proračunskega provizorija. 2. Finančni zakon.

Gospodarska zbornica.

Dunaj, 3. januarja. Desnica zbornice je izbrala v svoji klubovi seji 28. decembra pr. l. grofa Clam-Martinica za svojega načelnika in princa dr. Fridrika Schwarzenberga za njegovega namestnika.

Dunaj, 3. januarja. Danes popoldne se sestane davčna komisija gosposke zbornice k seji. Ze sedaj je gotovo, da se komisija ne bo prilagodila sklepom poslanske zbornice, marveč bo posvetovanje odložila, vsled česar se v ponedeljek tudi ne bo vršila plenarna seja gosposke zbornice. Člani gosposke zbornice se hočejo torej, kakor je videti, postaviti na vsak način proti ljudski zbornici.

Češko-nemška pravna pogajanja.

Praga, 3. januarja. Danes dopoldne se je sestal izvršilni odbor nemških poslancev na Češkem, ki je sklical o nemških predlogih za pravna pogajanja. Elaborat se predloži ministrskemu predsedniku. Nemci so opustili svoj veto proti udeležbi kneza Thuna pri konferencah. Čehi so svoj elaborat že izdelali. Za enkrat je sklicala vlada posebne konference s češkimi in nemškimi poslanci. Češki radikali se teh konferenc ne bodo udeležili.

Gališke zadeve.

Dunaj, 3. januarja. Današnja „Wiener Zeitung“ priobčuje cesarjevo lastnoročno pismo ministrskemu predsedniku, s katerim poverja provizorično vodstvo agend bivšega gališkega ministra Dlugosza Morawski, ki je bil obenem imenovan za oddelnega načelnika.

Lviv, 3. januarja. Vsepoljaki in krščanski socialci so sklenili z Dlugoszevim pristaši zvezo, da bodo skupno postopali proti demokratom in konservativcem.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 3. januarja. Hrvatski sabor nadaljuje debato o finančni nagodbi z Ogrsko.

Zagreb, 3. januarja. V snočni seji sabora se izjavil baron Skerlec, da se bo vlada v stanju ex lex pomagala s provizoričnimi naredbami. Poslanec Badaj je naglašal potrebo provizoričnega podaljšanja nagodbe, ob enem pa je izjavil, da tudi hrvatsko-srbska koalicijska stremi za popolno finančno neodvisnost Hrvatske. Seja je bila ob 9. zaključena in se danes nadaljuje.

Zima.

Dunaj, 3. januarja. Danes ponoči in jutraj je divjal tu velik snežni vihar. Promet je bil nekaj ur popolnoma ustavljen. Več ljudi se je ponesrečilo.

Rusko železniško posojilo na Francoskem.

Pariz, 3. januarja. Francosko-rusko železniško posojilo je sklenjeno. Skupni znesek posojila znaša 2 1/2 milijardi, ki se izplačata v 5 letnih obrokih po 500 milijonov frankov.

Poincaré.

Pariz, 3. januarja. Predsednik francoske republike Poincaré pride na poset v Petrograd.

Razpust španske zbornice.

Madrid, 3. januarja. Kralj je podpisal dekret, s katerim se razpusti španska zbornica. Nove volitve se vrše začetkom marca.

Avtonomni Kongo.

Bruselj, 3. januarja. Pri novoletnem sprejemu se je izrazil kralj, da je treba za državo Kongo izpremeniti ustave. Kolonija Kongo mora biti avtonomna in prenehati mora varušvo materinske države.

Mehika.

New York, 3. januarja. Iz Lareda poročajo: Vstaši so izvršili 1. t. m. strahovit napad na Nuevo Laredo. Kakih 200 vstašev je padlo. Na obeh straneh so rabili tudi strojne puške. Tudi zvezne čete so imele velike izgube. Ena stotinja je bila popolnoma uničena. V Laredu se boje, da bodo vstaši napad ponovili.

Veracruz, 3. januarja. Vstaši so razstrelili 170 milj južnovzhodno od Mehike vlak z zveznimi četami. Od 50 mož zveznih vojakov so ostali živi baje samo 3. Ker je tudi železniška proga razdrta, je promet pretrgan.

Mehika, 3. januarja. Predsednik Huerta je odredil, da se podaljšajo bančni prazniki do 15. t. m., najbrže pa se bodo podaljšali še za delj časa. Finančni minister Delalama, ki se mudi sedaj v Evropi, brzojavlja, da so mu francoski in angleški bankirji

zagotovili posojilo 50 milijonov pesos.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Pariz, 3. januarja. Listi poročajo, da bo princ Wied dospel 20. t. m. v Albanijo in da bo imel naslov suverene albanškega kneza.

Srbija.

Belgrad, 3. januarja. Kriza traja zaradi vojnega ministra naprej. »Stampa« poroča, da hoče Pašić zahtevati za vsak slučaj pooblastilo, da sme razpustiti skupščino in razpisati nove volitve.

Belgrad, 3. januarja. Ministrstvo narodne privredbe je predložilo zakon o koncesiji srbsko-francoske banke za gradbo hotelov v novih srbskih pokrajinah. Proračun ministrstva za javne zgradbe zahteva 4 milijone za nove ceste v novih pokrajinah.

Demisija bolgarskega kabineta.

Sofija, 3. januarja. Kralj je sprejel včeraj opoldne ministrskega predsednika Radoslavova, da poda demisijo celega kabineta. Bolgarski vladni krogi pravijo, da je ta demisija samo formalnost.

Sofija, 3. januarja. Car Ferdinand je poklical za jutri predsedstvo k sebi, da izve njegove predloge glede imenovanja novega kabineta. Opozicija bo odklonila vstop v eventualno koalicijsko ministrstvo. Radoslavov zatrjuje, da ostane najbrže sam na krmilu in upa, da ne bo treba osbranja razpustiti.

Grška in Turčija.

Atene, 3. januarja. V včerajšnji seji grške zbornice je odgovoril ministrski predsednik Venizelos na interpelacijo zaradi nakupa novega dreadnughta za turško vojno mornarico. Rekel je, da je Grška odločena varovati svojo suprematijo v Egejskem morju in da si je Grška zasigurala nove vojne ladje, ki popolnoma odtehtajo turški dreadnought.

Atene, 3. januarja. Ministrski predsednik Venizelos odpotuje v sredo na šesttedensko potovanje po Evropi, da uredi vprašanje Epira in Egejskih otokov. Najprej obišče Rim, nato Pariz, London, Berlin, Petrograd in Dunaj.

Turčija in Egejski otoki.

Carigrad, 3. januarja. Oficiozni turški krogi so baje zadovoljni s tem, da se rešitev vprašanja Egejskih otokov preloži. Trozveza prav dobro ve in je to v odgovoru na angleški predlog tudi povedala, da bi pomenilo sprejetje grških zahtev v smislu Greyevega predloga nov konflikt med Grško in Turčijo. Turčija ne bo nikdar privolila v to, da bi dobila Grška otoke, ki leže pred Dardanelem in Malo Azijo.

Turški vojni minister.

Carigrad, 3. januarja. Mesto odstopivšega vojnega ministra Izet paše je bilo baje ponudeno Enver begu. Po drugi verziji bo njegov naslednik Djemal beg.

Egejski otoki.

Rim, 3. januarja. Italijanski oficiozni listi pozdravljajo sestanek di San Giuliana z grofom Berchtoldom koncem tega meseca na Dunaju. »Giornale d'Italia« konstatira z zadovoljenjem, da se je Avstrija popolnoma prilagodila italijanskemu stališču glede Egejskih otokov.

Gospodarstvo.

— Zrebanje avstrijskih kreditnih sreč iz leta 1858. Glavni dobiček v znesku 300.000 kron je dobila serija 2522, št. 47; 60.000 kron serija 3794, št. 21; 30.000 kron serija 732, št. 95; 10.000 kron serija 808, št. 52.

— Mestna hranilnica ljubljanska. Promet meseca decembra 1913: 1765 strank je vložilo 1.016.899 K 43 v, 1536 strank je dvignilo 900.784 kron 42 v. Stanje vlog 43.637.239 K 60 v. Število vložnih knjižic 29.876. Stanje posojil 34.731.224 K 18 v.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril-Metodovo družbo: Katarina Guštinova iz Metlike 13 K (i. s. mesto novoletnih voščil: pošiljateljica 3 K, 10 K pa g. Milan Guštin, trgovec); gostilna Gruden iz Vinice 14 K 10 v iz nabiralnika; Ivan Deržić iz Zidanega mosta 32 kron mesto venca na grob prerano umrle gdnice. Marlenke Homanove (darovali Zidanmoščani i. s.: po 5 K gg.: Var-gazon, Jančar, Sterniša in Deržić; po 3 K g. Pšeničnik; po 2 K gg.: Ju-vančič in Gorše; po 1 K pa gg.: Hren, Franke, Bučar, Zmazek in Siebenreich); Milan Senčar iz Senožet 12 K 80 v, nabrala gdnica. Kristina Sturm na občnem zboru Ciril-Metodove podružnice in Agata Makar,

blagajničarka Ciril-Metodove podružnice v Metliki 20 K, nabrali gospi Martina Weib in Ljubica Makar na Silvestrov večer v Narodni čitalnici v Metliki. Skupaj 91 K 90 v. Živel nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. januarja: Elizabeta Zalar, zasebnica, 78 let, cerkvena ulica 11. — Paškal Domijanovič, bivši brivec, 71 let, Poljanska cesta 11. — Ivana Demšar, zasebnica, 56 let, Riblja ulica šte. 5.

V deželni bolnici:

Dne 30. decembra: Franc Volč, čevljarški mojster, 47 let.
Dne 31. decembra: Jakob Pavliha, delavec, 67 let.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Cena domače zdravila. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega »Mollovega Solidita-praska«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatlica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 1 25

KINO „IDEAL“.

Od danes 3. do četrtega 8. jan.

„Vladarica Nila“

po izreku strokovnjakov največje umetniško delo kinematografije, ki se je dosedaj videlo 15000 sodelujočih, 5 delov. 2 uri predvajanja. Predstave ob 3, 5, 7, 9, v nedeljo ob 10 1/2. Mladini dostopno. Zvišane cene. Pred tem „V zastopstvu“ veseloigra dva dela.

3

zlati nauki!

I.

Kdor s „FLORIAN-om“ se krepiča, Zmaga dober tek ima!

II.

Če želedec godrnja, Pij „FLORIAN-a“, pa neha!

III.

Ni otočen, ni bolan, Ta, ki živi

Postavno varovano.

Metereološko poročilo.

Velikost snega 1913	Velikost snega 1914	Velikost snega 1915	Velikost snega 1916	Velikost snega 1917	Velikost snega 1918
Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	
2. 2. pop. 742.9	—43	sl. jizah.	oblačno		
9. zv. 741.9	—81	sl. szah.	jasno		
2. 7. zj. 739.6	—102	sl. szah.	oblačno		

Srednja včerajšnja temperatura —7.5 norm. —27° Padavina v 24 urah mm 0.0.

Deželna zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani naznanja, da je njen bivši dolgoletni član, gospod

Paskal Domianovič

bivši brivski mojster

po dolgo trajajoči bolezni mirno v Gosposu zaspal. 63

Pogreb predregrega rajnega tovariša se bo vršil v nedeljo, dne 4. januarja 1914 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na Poljanski cesti šte. 20 k Sv. Križu.

V Ljubljani, 2. januarja 1914.

Eng. Franchetti
načelnik.

Zahvala.

Dr. Emil Starč se v svojem in v imenu svoje soproge iskreno zahvaljuje za vse blage dokaze sočutja povodom bridke izgube njunega sinka

Vitomila.

Osobito pa bodi izrečena zahvala vsem cenjenim udeležnikom pogreba in vsem darovalcem prekrasnega cvetja na krsto našega ljubljence.

Ljubljana, 3. januarja 1914. 66

Zahvala.

Za obile dokaze srčnega sočutja ob nenadomestni izgubi našega nezabnega soproga, očeta in starega očeta, gospoda

Ivana Kristana

posestnika, c. k. poštarja v p. i. t. d. se vsem prijateljem in znancem, zlasti pa za častno spremstvo častni duhovščini, slavnemu gasilnemu društvu, cestnemu odboru in pevcem najsrčnejše zahvaljuje.

Št. Vid — Sv. Rok na Dolenjskem, dne 3. prosinca 1914.

59 Zaljujoča rodbina.

Prodajalka

špecerijske stroke večša slov. in nem. jezika z dobrimi izpričevanji želi nastopiti službo. Naslov: „A. Z.“ št. 25. p. Trebnje, pošto ležeče, (Del.).

Korespondenca.

Mlad izobražen gospod želi dopisovati z mladimi gospicami pod „Veselo“ na uravn. „Slov. Naroda“.

4752

Zahvala.

Za mnoge ustmene in pismene izraze sožalja povodom smrti našega sina, soproga, brata, zeta, svaka, strica itd.

Alojzija Globevnika

posetnika v Starici pri Škocijanu

se vsem prijateljem in znancem, kakor tudi za izkazano mu zadnjo čast pri pogrebu, posebej pa še gasilnimu društvu iz Škocijana in Germulj najpričnejše zahvalujemo.

V Škocijanu, dne 2. januarja 1914.

67 Rodbina Globevnik-Zupančič.

Elegantne sani

so ceno naprodaj. Več se izve v pisarni Filip Špančič, Bleiweisova cesta 18/L 4746

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K, 342 Ilustrovan cenovnik i, zdravniškimi nasveti gratis in franko (zaprt) 30 h. — L. Singer higijena manu-faktura, Dunaj 71, Wiesingerstr. 8.

Dobra, veliko let obstoječa

krojaška obrt

se radi rodbinskih razmer takoj prodaja pod ugodnimi pogoji. Pismena vprašanja pod „Krojaštvo/60“ na upr. »Slovenskega Naroda« do 15. januarja

Fant, 16 let star, krepke postave, ki ima posebno veselje in spretnost do ključavničarske stroke, išče mesta kot

učenec

pri dobrem mojstru na deželi ali tudi v mestu. — Prijazne ponudbe na naslov: Anton Beranek, Zatična. 4680

Učenca

in večega

pomočnika

sprejme takoj mesarija Košenina v Ljubljani, Sv. Jakoba nabrežje.

Češki premog v kosih

Češki briketi znamke »K. K.« (neprekosljivi) Češki koks briketi, Šlezjski olinati koks, Šlezjski pečni koks, Šlezjski Paulus-briketi, višek vsega kuriva, v najkrajši zimi takoj polni uspeh, cene brez konkurence, priporoča prodajna pisarna J. Pavlin v Ljubljani, Nova ulica šte. 3.

Dva spretna potnika

špecerijske stroke, zmožna obeh dež. jezikov in sta že po možnosti vpeljana, se sprejmeta takoj. Ponudbe z zahtevo plače pod šifro „Potnik“ na upr. »Slov. Naroda«. Istotam se sprejme tudi kontoristinja, zmožna voditi dvo-stavno knjigovodstvo. Reflektira se le na prvo moč. Ponudbe pod „Kontoristinja“ na upravništvu »Slov. Naroda«. Sprejme se tudi praktikantinja. Ponudbe pod „Praktikantinja/45“ na upr. »Slovenskega Naroda. 45

Moški in ženske, ki so pri boleznih sečne oevi (iztok svež in zastaran) brezuspešno poskušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo brezplačnega pojasnila o popolnoma neškodljivem, povsod lahko izvršljivem zdravilju v zaprti kuverti, brez vsakega nadzora. Ozdravljenje v okoli 10 dneh. Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti znesek nazaj. 4564 Dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83. (Bez. Frankfurt-Oder.) Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi du-najska ali budimpeštanska razpošiljalnica, v izogib vsem carinskim neprilikam.

Izjava.

Da pomirim govorice, ki so se raznesle o meni, naznanjam, da se je z razsodbo c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani z dne 3. oktobra 1913 Cg I 214/3/6 potrjeno z razsodbo c. kr. višjega deželnega sodišča v Gradcu z dne 21. novembra 1913 Cg I 214/3/9 pravomočno razsodilo, da jas nisem član Glavne posojilnice v Ljubljani in da me mora likvidacijski odbor izbrisati iz imenika članov Glavne posojilnice.

Ljubljana, dne 30. dec. 1913.

Franco Drobnič, posestnik in trgovec z lesom v Veliki vasi pri Grosupljem.

44 prorokovanja k novemu letu za novo deželnozborsko dobo 1914—1920.

Prorokuje N a l i m.

- Deželna korita se temeljito osnažijo ter se naloži sveža hrana v obliki novih deželnih naklad.
- Johanca se postavi za drugega namestnika dež. glavarja.
- Krek in Pegan dobita red »ženske hlače podveze«.
- Lampe je imenovan rednim docentom na vseučilišču na Vrhniki, vsled njegovih »jezičnih« zmožnosti. Sestavljal bo tudi popravke za svetovno zgodovino.
- Dr. Marolt je iz obupa vsled propada pri deželnozborski volitvi vstopil v red sv. Frančiška.
- Legvart dobi Noblovo nagrado za fiziko. Iznasel je namreč znamenito pripravo, s katero se napravi luknja v prazen prostor med dvema zidovima. (Glej njegovo razpravo o gradbi praktičnih in cenih hlevov.)
- Kranjska hranilnica podari deželnemu odboru 100 K za nakup »merkurjeve žavbe«, s katero naj se namažejo biki na Robežu, da ne zaužijejo cele kranjske dežele.
- Ker se je pokazalo, da vse konjske in oslovске sile na Završnici ne zadostujejo, stopil je dež. odbor v pogajanja s sv. Elijom, da bi isti pomagal s svojo elektriko.
- Po dolgotrajnih pogajanjih, sklenila se je pogodba, da odda sv. Elija vsako leto tisoč božjih strel po ceni tri očenase za kilovatro. Tako nizka cena se je dosegla le vsled tega, ker se je deželnozborska večina zavezala s temi strelami pobijati liberalce.
- Dež. zbor sklene nov lovski zakon. Po tem zakonu je divjačina popolnoma prosta, le kdor jo brez lovske karte strelja, ga — zapro.
- Za osušenje ljubljanskega barja naroči se pri družbi Leykam-Josefistal 500 ton pivnika.
- V Ljubljani se ustanovi npravnstvena policija. Načelnikom se imenuje župan Oražem iz Most.
- Cenzura naprednih listov preide od drž. pravdnika na knezoškofjski ordinarijat, to pa zato, da se delo poenostavi.
- Državnozborski in deželnozborski ter občinski volilni red se končno spremeni v toliko, da pri vsaki volitvi odda župnik toliko glasov, kolikor jih manjka klerikalnemu kandidatu od večine. S tem se izogne vsakojakim sleparskim manipulacijam.
- »Slovenec« priobči dr. Krekova pisma Kamili, s pripombo, da jih ni pisal Krek, temveč pero, katero je Krek v rokah držal.
- Dr. Šusteršič je znašel sredstvo za povečanje učinka umetnih gnojil. Patent je podaril »Gospodarski zvezi«.
- Dr. Krek vloži v državnem zboru interpelacijo radi dragih in čistosti nevarnih stanovanj na Dunaju.
- Na nebu se prikaže čudno znamenje: mavrica v barvah škofjovih brošur. Znamenje pomeni veliko dežja, torej blata čez kolena.
- V povzdigo tujkega prometa votira deželni zbor 50.000 K za »Novi Lurd«. Subvencija se dvigne z nepotrebnega vseučiliškega fonda.
- Ostanek melioracijskega fonda borih par milijonov kron, porabi se za melioracijo plač župnikom in kaplanom, malenkost odpade Slomškariju. Meliorira po previdnosti dež. odbor.
- Ostali kranjskim učiteljem se zviša plača na višino plače pisarniškega sluga pri dež. odboru. V znak zahvale pristopijo vsi korporativno k Slomškariju.
- Sladkorna tovarna propade, ker vsled, s pivnikom osušenega barja pesa ne uspeva.
- Delnice dolenske železnice se pokupilo vodstvo S. L. S. Nominala se je dvignila za 1 milijon procentov.
- Pivka je regulirana v toliko, da teče po stari strugi, le parkrat na leto vdari čez bregove. Izvrstne, strokovnjaške načrte izdelal je inženir Čermak.
- Dr. Gregorič je imenovan sekijskim šefom železniškega ministrstva pri oddelku kamniške železnice.
- Kregarju se poveri izdelava novih lestencev v dež. dvorcu, ker je pri starih zlato odpadlo.
- Vsled osušenega barja, prihaja megla le še iz Unionove kleti.
- Slovenski »Orli« dobijo na mednarodni tekmi za pretep in ruvanje, prvo darilo: zlat pipec in srebrni frakelj. Vzorno vrsto vodi dr. Krek.
- Iz dež. blagajne dovoli se 100.000 K za golaž in ajmoht zavednim volilem pri prihodnjih volitvah. Delitev golaža prepusti se

»Slov. Strazi«.

- Priradi se dež. razstava in obenem semenj kremenitih značjev. Cena bode od frakelna »ta huda«, naprej do primerne korita.
- Glasbeno društvo »Ljubljana« je iznašlo nove note po katerih se pripoje do dež. podpore.
- V drž. kulturni svet poklican je kot večak podpredsednik kmet. družbe Lampe. Obenem se mu podeli plemstvo s pridevkom »Tausendkünstler«.
- Da se delovanje dež. odbora pospeši, se isto od temelja do vrha avtomobilizira.
- Mohorjeva družba začne izdajati na leto po 10 molitvenikov.
- Premoženje C. M. družbe se zapleni ter pošlje potrebnim zamorčkom. Obenem se razpuste Sokolska društva, katerih premoženje se izroči veteranom.
- Na deželne troške napravi se krematorij za sežiganje živih liberalcev. Troški se krijejo iz prosvetnega fonda.
- Dež. odbor naroči več novih pisalnih in računskih strojev za eskamotiranje števil.
- Hladnik - Piber - Škuljev predlog za zvišanje cen očenašev od 20 v na 1 K se v dež. zboru sprejme z veliko večino.
- Bera se od sedaj naprej pobira tudi od veleposestnikov in graščakov, ne le od ubogih kmetičev.
- Narodna pesem »Kaj pa ti pobič«, se z ozirom na dr. Kreka prepove.
- V varstvo higijene, določi dež. zbor napravo velikega desinfekcijskega zavora za razkuževanje denarja in naturalij, katerega dobijo gg. duhovni od liberalcev in soc. demokratov.
- Ker se izseljuje iz dežele premalo ljudstva, sklene dež. zbor kreirati zračno flotilo, s katero se bode pospešilo izseljevanje. Z deželnim zrakoplovom bo dovoljena vsakemu deželanu brezplačna vožnja v boljšo bodočnost — na oni svet, kjer ni muh niti sršenov in os.
- Vlada potrdi pravila novoustanovljenega društva »Faltenverein«. Namen društva je ribariti v kalnem ter blatiti liberalce.
- Koncem l. 1920. je stanje kranjske dežele tako »sijajno«, da se ne potrebuje večne Lampetove elektrike niti božjih mlinov.

Mnogo učinkovitejša nego ribje olje

je Scottova emulzija iz ribjega olja. Razložena je stvar v tem, da so v Scottovem načinu pripravljanja, že desetletja preizkušene, popolnoma odstranjene slabe strani ribjega olja: težka prebavljivost, zopern duh in okus. Scottova emulzija je v resnici tako lahko prebavna in slastna, da se daje lahko tudi dojenčcu v zibel in mu je ob otežkočenem dobivanju zob prav posebno koristna. Tudi zagotavlja Scottova emulzija iz ribjega olja malemu zemljanu krepke kosti in telo, najboljšo opremo za poznejši življenjski boj.

Zatorej otrokom ne dajte ribjega olja, nego smetanasto-sladko Scottovo emulzijo ribjega olja, ki ima poletni in pozimi enake učine.

Cena originalni steklenici 2 K 30 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v v pisarnici znamak dobite od tvrdice SCOTT & BOWNE, d. z. o. z. na Dunaju VII. skičovne se na naš list enkratno vpošiljatev poiskunje od kake lekarni.

Pri vsaki hiši se pri različnih delih pogosto pripete ranitve in je v takih slučajih pametno, jih varovati vnetja in onečiščenja. V to svrhu je dobro, izbrati taka sredstva, ki rane hlade in bolečine tolažijo torej pospešujejo zaceljenje. Slavno znano in skoro v vsako domačo lekarno uvrščeno praško domače zdravilo iz lekarn B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi je tako sredstvo, ki ima imenovane lastnosti in se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat. I. A.

Najboljša osvežilna pijača

MATTONI
GIESSHÜBLER
osveževalna
alkalična kislina
čistost okusa
sumeta ogljikova kislina
lahko pobavno,
ves organizem poživlja.

Zaloga v Ljubljani: Mikael Kastner, Peter Lasnik in A. Svanen.

Zlata svetinja Dunaj 1912.

Zivčno oslabei može

pospešujejo povrnitev oslabilih moči s 4463

tableti Evaton.

Zahtevajte zbirko zdravniških izvidov. Poizkušnja K 4-20, polovični karton K 10 — cel karton K 18 — po povzetju ali denar naprej. St. Markus-Apotheke, tvornica farm. specialnih izdelkov, Dunaj III., Hauptstrasse 139. V Ljubljani lekarna Piccoli in lekarna pri Zlatem jellenu.

KASLAJOCIM otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkaja in odločuje slez, lajša in pomirja dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učinku Thyomel Scillae pri oslovskem kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosim vprašajte svojega zdravnika. 1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco ako se pošlje naprej 2-20 K. 3 steklenice ako denar naprej 7. — K. 10 steklenic ako denar naprej za 20. — K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah. dr. G. Piccoli, R. Sušnik.

Proti

zobobolu in gnjilobi zob

izborne deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Reolova cesta štov. 1

poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vlijudno, pošljite mi zopet

tri steklenice Vaše izborno delujoče

antiseptične melusine-ustne zobne

vode, katera je neprekosljivo sredstvo

zoper zobobol, utrja dlesno in od-

stranja neprijetno sapo iz ust. Za

ohranjenje zob in osveženje ust jo bom

vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

I. A.

Herbapayev podfosforokisli

apneno železnati sirup.

Ze 43 let zdravniško preizkušen in priporočen prvi sirup. Razkaja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in je izborn za tvoritev krvi in kosti, zlasti za slabotne otroke.

Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavo.

Na III. mednarodni farmaz. razstavi odlikovano z volilno zlato kolajno.

Edino izdelovalstvo in glav. razpošiljalstvo:

Dr. Hollmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“

na Dunaju VII., Kaiserstrasse 73-75.

(HERBAPAYEV naslednik).

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Zaloga pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Franc Kos Ljubljana, Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podpletajo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, ro-kavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Šivalni stroji od 70 kron naprej.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, se cene veliko nižje.

Potniki v Severno in Južno Ameriko se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires, Rio de Janerio, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da

dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopej itd.

ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.

Vožnja iz Trsta v Kanado: (Portland, Quebec, Montreal) vsaki mesec enkrat.

Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za

Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Previdni

kolesar lahko prihrani mnogo časa in denarja, ako v zimski seziji pusti svoje kolo po strokovnjaku preiskati. — Ne zamudite toraj vposlati svoje kolo v pregled podpisani tvrdki, ki bo delo ob najnižji ceni, strogo solidno in v najkrajšem času strokovnjaško dovršila.

Vsako pri nas popravljen kolo se na željo brezplačno hrani do spomladi v naših nalašč za to primernih prostorih.

KARL CAMERNIK & Ko. Spec. trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža. LJUBLJANA.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVIRNI POLNITVI.

JE ŠAMPANJEC NAJVIŠJEGA DVORA IN ARISTOKRACIJE

USTANOVljENO 1743

(Oblastveno varovano.)

Purjodal.

Jodov sarsaparilni preparat. Čisti kri, pospešuje menjavanje snovi, blaži bolečine in krč in deluje proti vnetju. Rabi se z izvrstnim uspehom povsod tam, kjer so potrebni jodovi in sarsaparilni izdelki. — Lahko prebavljivo in se rabi brez motenja poklica.

Steklenica K 2-20, po pošti 40 h več za zavo.

Novosti za jesensko sezono

kakor tudi

OBLEKE PO MERI

najnovejšo obliko pri:

B. Götzl**Ljubljana**

Mestni trg 19 — Stari trg 8.

NEIGE DE FLEURS

* „Cvetlični sneg“.

novi vrste, znane izdelane krema za roke in obraz higienično najb. toaletno sredstvo sedanjosti.
 Pušica 80 h. Dobiva se povsod. 3347 Škafija K 1-00.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir 33
M. GELBHAUS, oblastveno avtor in zapriseženi patentni odvetnik
 na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Usta-
novljeno
L. 1942.**Tovarna oljnatih barv, laka in firneža**Telefon
št. 154.**BRATA****EBERL**

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:
 Miklošičeva ulica št. 6.
 nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
 Igriška ulica št. 6.
 Električna sila.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Krasne
KOSTUME,
 KRASNE PLAŠČE,
 : NOČNE HALJE, :
 KRILA.

BLUZE

Fine
JOPICE,
 ZIMSKE PLAŠČE,
 BOE IN MUFE,
 PERILO.

Otroške oblekice in plašče za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Najceneje nove gibljive brzoparilnike

vse vrste slamoreznice
 in vse druge poljedelske stroje

ter

železnino

ponujata

Karol Kavšeka nasl.**Schneider & Verovšek**

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Ne zamudite zahtevati cenik!

Ne zamudite zahtevati cenik!

Fino čajno maslo

po zelo niski ceni ima na razpolago

mlekarna v Radovni vasi, Dolenjsko.

Seydlin

Najbolje za zoba

Zi želodčnih in črevesnih

težavah bi ne smeli opustiti
 enkrat poizkusiti dr. Jos. Trauba
 želodčni prašek besedna znamka

GASTRICIN

Gastricin je hitro in zanesljivo učinku-
 joče sredstvo pri mimoidočih
 težavah, kakor n. pr. gorečic, vznehanju,
 slabem počutju, hujšanju želodca, ako se
 komu vzdiguje i. t. d., kakor tudi pri še tako
 zastaralih želodčnih črevesnih bolečinah.

Dobiva se po
 vseh lekarnah.
 Velika škatljica
 K 3.—
 Glavna zaloga:
 Starnapothek
 Dunaj IV.,
 Favoritenstrasse 25,
 Karlova ulica 24.

Poizkušnje in prospekti gg.
 zdravnikom gratis in franko.

POZORI

POZORI

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
 izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
 okusno vezano. Velika zaloga krasnih
 suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt

Brzojavi: Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na tvrdko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in
 otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z
 napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice,
 vsakovrstno perlo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje.
 Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!

Prodajajo se tudi narodne peče.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
 najbolj prirečni, lični in najboljše
 kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
 čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12:50—16:50.

Kolesarjem**zastonj**

shrani kolesa čez zimo v pri-
 mernem, proti požaru zavarovanem pro-
 storu. V potrebi razdre tudi ležišča in
 natančno pregleda, nadomesti obrabljene dele z novimi, temeljito
 presnaži ali jih popolnoma prenovi po primerno najnižji ceni

ANA GOREC, LJUBLJANA.

Specijalna trgovina s kolesi in deli.

Marije Terezije cesta št. 14. (Novi svet, nasproti Kolizeja).

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato
 opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
 : izdelane vence, šopke in trakove. :

Dalje ima na razpolago
 : za izposojevanje :
 ob mrtvaških odrih
 drevesne cvetlice,
 kakor tudi najti-
 nejše dekoracijske
 cvetlice za dverane
 : in balkone. :

Imam tudi vsakovrstne
 sadike do najzlahnej-
 ših cvetic in zelenjadi.
 Sprejemam tudi naro-
 čila za na deželo. Vsa
 naročila se izvršujejo
 : točno in solidno. :
 Brzojavke: I. Bizovičar,
 vrtnar, Ljubljana. :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8,000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond ekregio 1,000.000 kron.

Poslovalnica l. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

4 3 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih :

4 4 0

: : : : : vsak vrst po dnevnem kurzu. : : :

Anica in Fanica.

Po mojih podlistkih v »Slovenskem Narodu« v dneh 22. decembra št. 293., 23. decembra št. 294., 24. decembra 1913 št. 295. »Anica in Fanica« so se čutili upravičeno žaljene nekateri gospodje in gospodične na Dunaju. Izjavljam s tem, da so opisani dogodki in žaljive karakterizacije, ki se tičejo dotičnih gospodov in gospodičen neosnovane in izmišljene ter obžalujem svoje postopanje. — A. Labud.

Opomba uredništva: Kdor pošlje uredništvu kakega lista v nedolžno obliko zaviti spis, v katerem napada in žali gotove osebe, pa tega uredništva ne pove, stori mistifikacijo. Tako se je zgodilo tudi nam s feljonom, ki ga zdaj avtor preklicuje. Ker pa za take mistifikacije ne velja uredniška tajnost in je kolegijalna dolžnost, svariti slov. časopisje pred takimi sotrudniki. pribijamo s tem, da je avtor tega feljona Andrej Budal, filozof na Dunaju.

Za kratek čas.

— Ti si bil na sveti večer v krčmi?

— Da! Veš, moja žena mi je podarila lepo čašo, pa sem se moral prepričati, kako mi pivo iz te čaše diši.

Učitelj: Pepček — zakaj nisi pozoren, kaj si pa zdaj mislil?

Pepček: Mislil sem — kako zamorec ve, kdaj so njegove roke umazane.

Stražmojster: Pa to vam rečem — če že greste v gostilno — bodite solidni. Ali veste? Solidni. No, rekrut Kozoglav, kdaj pa je soliden?

Kozoglav: Kdor nič denarja nima.

Žena: Ti, naša hči toži, da s svojim možem ne živi srečno.

Mož: Beži no, s takim možem, ki je razkril doslej popolnoma neznanega kebra ter si zagotovil slavno ime v prirodnoznanstvu, pošena ženska sploh ne more biti nesrečna.

Gost: Slišite, gospod kavarar — danes je pa vaš pikolo gluh in slep. Kaj se pa drži tako ošabno.

Kavarar: Veste, včeraj ga je neki kadet napumpal za dve kroni in zdaj si fant domišlja, da je že marker.

Gredoč ponoči domov je Matevž Goba zagledal v stranski ulici na tleh sedečega in ob zidu slonečega moža. Po daljšem razmišljanju je Matevž Goba vzdihnil:

Če si truden, te pomilujem, če pa si pijan, te zavidam.

Katehet: Kako se pravi človeku, ki o svojem bližnjem samo slabo govori, mu očita vsak najmanjši pregrešek in ga sploh spravlja ob dobro ime.

Učenec: Konkurent.

Naše podnebje vodi pogosto do prehlajenja. Tudi najlažje oblike prehlajenja je treba takoj pobijati, da ne nastanejo kake resne bolezni. Blagoslovno, lahko zaužitno, zdravniško toplo priporočeno domače zdravilo je Thymomel Scillae iz lekarne B. Fragner v Pragi, ki se po 2 K 20 v dobiva po skoro vseh lekarnah. Pazite strogo na ime Thymomel Scillae.

Cigaretni papir in stročnice „OTTOMAN“

se hvalita sama in ne potrebuje reklame.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemne zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 60.780.720-16 — Izplačane oddokodnine in kapitalije K 120.965.304-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Generalno zastopstvo v Ljubljani Cigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Takoj se cené prodá 4727.

čevljarska delavnica

Z mnogo odjemalci, 2 stroja, kopita in sploh vse čevljarsko orodje in oprava. Lokal lahko ostane kupcu, ki ima lepo priliko, da se osamosvoji. Naslov pove upravništvo „Sl. Nar.“.

Resna ženitna ponudba.

Trgovca, star 27 let, z dobro idočo trgovino v lepem in prijaznem trgu, se želi tem potom seznaniti s simpatično gospo, ne čez 25 let staro, ki bi imela veselje do trgovine in približno 10.000 kron premoženja.

Cenjene ponudbe naj se do 6. januarja, če mogoče s sliko, katera se diskretno vrne, upošle pod „Sreča v novem letu“ na upravn. „Slov. Naroda“. Na anonimno se ne ozira, ker je zadeva resna.

Proda se

hiša št. 62

v Domžalah parc. št. 325/1, vlož. št. 91 kat. obč. Domžale. V imenovan hiši se je izvrševala do sedaj špecijalska obrt v zvezi s prodajo tobaka in gostilniško obrtjo.

Poizve se pri lastniku Ivan Kastelicu v Ljubljani med 9. in 12. uro dopoldne v pisarni železotvarne, strojarne in ključavničarske tovarne Kastelic & Žabkar v Ljubljani, Dunajska cesta št. 48.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za laso in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

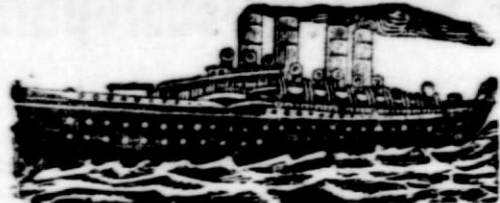
(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Krasni preostanki blaga

polvolnjeni, zajamčeno dobre kakovosti lepih vzorcev, zavoj 5 kg za K 11—, boljše vrste za K 12-60 po poštnem povzetju pošilja A. Jelinek, tiskalica, Jimramov, Morava. Jako priporočljivo! 4461

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Carpathia iz Trsta dne 27. decembra 1913.

Ultionia iz Trsta dne 19. jannarja 1914.

Franconia iz Trsta dne 18. jan. 1914.

Iz Liverpoola:

Carmania dne 27. decembra 1914. 24. januarja in 21. februarja 1914.

Lusitania dne 3. jan. 1914., 14. februarja, 7. in 28. marca 1914.

Caronia dne 10. januarja 1914.

Campania dne 17. jan. 1914., 7. februarja in 14. marca 1914.

Mauretania dne 31. dec. 1913., 28. febr. in 21. marca 1914.

Pojasnila, vozne karte:

Andrej Odlašek, Ljubljana, Slomškova ul. 25

Dunaj I., Kärntnerring 4, Trst, Via Miramar, 7. pri vseh agenturah v deželnih glavnih mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri trdki Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agenturah in agentih Dalmatie. — Cene: III. razred Trst-New York: za v Kanado potujoče K 140 za prostor, za v Združene države potujoče K 140 s pristojbino za osebo.

in varstvena obveza različnih ranitev, da se z onečiščenjem ne morejo razviti v hude in težke celivne rane, je najboljšje mečilno vlažno mazilo

praško domače mazilo

imenovano, ki varuje rane in ohranja snaznost, bolečine in vnetje blaži in kot antiseptično delujoče in hladilno mazilo zaceljenje in zaraščanje ugodno pospešuje. — Skatljica 70 vin. Pristno samo s pol-leg stoječo varstveno znamko. En pol-izkus zadostuje. Ne dajte si vsiliti na domestil. Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj le-Mala strana, ogel Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Po pošti ako se pošlje naprej 3 K 15 vin. dobite 4 skatljice, ako 7 K 10 skatljice franko.

V Ljubljani v lekarnah dr. G. Piccoli. R. Sušnik.

Trg. poslovodja

želi sprejeti malo trgovino na račun event. tudi v najem. Položi se lahko kavcaja. — Prijazne dopise se prosi pod „št. 500“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixa 43

odstranjevalec kocin.

Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K

zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.

Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem jeleni“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

Vino! Vino!

Gospodom gostilničarjem v Ljubljani in na deželi vljudno naznanjam, da sem

odprl

vinsko trgovino na debelo

na Lavrici pri Ljubljani

(preje Lenče).

Zagotavljam, da imam in bodem imel le pristna, naravna vina, ker kupujem naravnost od kmetov-vinogradnikov lastni pridelek. Vzorice pošiljam pošt-nine prosto. Se priporočam 4631

Ivan Ogrin

Lavrica pri Ljubljani.

Ceno češko posteljno perje.

Kilo sivega puljenega K 2—, boljše K 2-40, polbelega K 3-60, belega K 4-80, prima kakor puh mehkega K 6—, veleprima K 7-20, najboljša vrsta K 8-40. Puh siv K 6—, bel K 12—, najfinejši prsi puh K 14-40. Od 5 kg naprej franko. Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega inleta, pernica ali spodnja blazina 180x116 cm a K 10—, 12—, 15—, 18—, 21—, 200x140 cm a K 13—, 15—, 18—, 21—, zglavnica 80x58 cm a K 3—, 3-50, 4—, 90x70 cm a K 4-50, 5-50, 6—, 3-delne žimnice za eno posteljo K 27—, boljše K 33—. Razpošiljanje franko po povzetju od K 10— naprej. Zamena dovoljena, za neugajajoče denar nazaj. Poizkušnje in cenovniki franko.

Artur Wellner, Lobos 35 pri Plaznji (češko.)

Zajamčeno pristno 50%

slivovko

in 4633

tropinovec

K 112—, prirodna vina K 40— do 56— za 100 litrov prodaja.

I. Kravagna, Ptuj.

Malokdaj tako lepa priložnost!

V večjem kraju ob veliki župnijsk-romarski cerkvi, blizu železnice, se o'v v najem popolnoma urejeno

trgovina z meš. blagom

s stanovanjem vred, zelo upravno za začetnika, že dolgo obstoječa dobro idoča trgovina brez vsake konkurence. Z ali brez samoobsebi umevno dobro idočo gostilno, kar, če je treba, se tudi dokaže in sicer že s 1. jan. 1914. Natančneje se izv. pri Ivanu Lovrec, trgovcu, Podplat Spodnje Štajersko.

Vseh vrst kurivo

Mehka in trda bukova drva, cela in razcepljena ter v kolobarjih. Trboveljski kosovski premog, K 2-90 do K 3-48 za 100 kg. Trboveljski kosovski premog, zlasti dober za štedilnike, K 2-76 do K 3-40 za 100 kg. Velenjski salonski briketi Klara, edino in najboljše kurivo za peči, K 1-40 do K 1-80 za 100 komadov, postavljeni v hišo, Lesna trgovina St. & C. Tauscher, Ljubljana, Dunajska cesta št. 47. Telefon št. 152. 4144

G. Flux

Gosposka ulica 4,

I. nadstropje, levo. 20

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

— Priporočila in nameštila le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobe izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi znamka za odgovor.

Otvoritev gostilne pri „Perlesu“

Ljubljana, Prešernova ulica. — Ljubljana, Prešernova ulica.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel in da otvorim jutri, v nedeljo, dne 4. januarja 1914 staroznano gostilno pri „Perlesu“, ki sem jo popolnoma prenovil.

Gorka in mrzla jedila ob vsakem času. — Pristna vina. — Sveže pivo.

Priporočam se slav. občinstvu in gostom svoje gostilne pri „Ruskem carju“ na Ježici, ki jo bom še vedno vodil kakor dosedaj, ter beležim z odličnim spoštovanjem

Ludovik Cunder.

C. kr.
kmetijske družbe
kranjske v Ljubljani
(ustanovljena leta 1767)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejema družbeno glasilo „Kmetovalec“ zastop.

„Kmetovalec“
s priloga
„Kmetovalec“
in
„Kmetovalec“
(XXXI. letnik)

je najstarejši, najboljše in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je 4 K na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastop. Posamezne številke zastop na ogled. 4744

Gospo-
darske
potreb-
ščine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.

Naznanilo.

Podpisani sem prevzel dobavo kruha (komisa) za domobransko vojaštvo v Ljubljani ter naznanjam slavnemu občinstvu, da se ta tečni, na francoski način na kvas izdelani kruh razprodaja tudi na drobno v mojih prodajalnah. Opozarjam obenem slavno občinstvo zlasti pa gg. gostilničarje in kavarnarje, da je pri meni dobiti vsak dan izvzemši nedelje in praznike ob 6. uri zvečer zadnje sveže pecivo.

4703

Jean Schrey.

Literarna pratika,

najboljša in najlepša knjiga slovenskega knjižnega trga je izšla in se po vseh knjigarnah dobiva po 5 K, po pošti po 5 K 30 vin.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

založna knjigarna.

C. in K. Dorozi & Cie
CZUBA-COGNAC
Czuba Durozier & Cie
Distillerie française
Budafok
Ustanovljeno 1884. Dobi se povsod.

Nepremočljivost betonske in belega apna malta.
Osušenje vlažnih zidov in prostorov.
Protivremenu odporne stene, kamor lije dež in fasade z belim spnom povzroči samo
„STEARIT“
Neutrpijiv za vsako novo stavbo.
Zahtevajte prospekt G od kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.
Prodajna pisarna in zaloga F. P. Vidlo & Co. v Ljubljani.

Pelinkopac
POKORNY
LIQUEUR MEDICINAL
Pazite na etiketo!

Prosim, oglejte si predležee oblike nog in ne bodete prišli težko do prepičunja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Človeške noge niso vse enako oblikovane, vsaka noga ima svoje posebnosti in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušnega veščaka.
61 Poskusite pri
Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska obuvala, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Zahtevajte **gratis** in franko moj katalog o **električnih in acetilenskih svetiljках**
za vsako porabo. — Izborne električne žepne svetiljke, jasno svetee, kompletne po K 2—, 240, 280. — **Električne ročne svetiljke** v kovinskih skatljah po K 4— in 5—. — Hišne svetiljke v leseni skrinjici K 450.
Acetilenske ročne svetiljke
iz medi, ponikljane, prav stanovitne, ki se porabi za višee ali namizno svetiljko K 4—, 5—, 6—. Po povzetju razpošilja
A. Weissberg, razpošiljalnica Dunaj II, Untere Donaustr. 23/III.
Hrvaška korespondenca.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.
Najkrajša vožnja iz
Havre v New York.
Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse razrede dobiš **odino** pri
Ed. Šmarda
oblastveno pooblaščen po-
tovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta 10
v bliži Kmetijske posojilnice,
nasproti gostilni pri „Figovcu“.
Vozne listke iz Amerike
v stare domovine po naj-
nižji ceni. Izhaja vozne
listke po vseh železnih
in priporočajo zabavnih in
romanskih viškov. Vsa po-
javnica izotem brezplačno.

Stalne krajevne zastopnike

sprejme proti mesečni gotovi plači 200 K poleg dobre provizije velika avstrijska banka za prodajanje oblastveno dovoljenih srečk na mesečna odplačila. — Ponudbe pod „Sorgenlose Zukunft. Post“ na upravništvo „Sl. Nar.“.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ocniki zastop.

ozdravi brez vbrizganja pri
gospodih in damah vse bo-
lezni spolovil, iztok, kapa-
vico, bolezni v mehurju, kjer
drugi pomočki odpovedo.
Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5—. 2 škatli za
eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris
Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko:
Ervin Lederer, lek. Budapesta IV. Muzeum-körsut 21.
po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Denar nazaj,
če ni uspeha.
Zdravniški izkaz
o izvrstnem učinku.
Buine, lepe prsi
dobite ob rabi med.
Dr. A. Rixa kreme za prsi
oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za
vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi
se zunanje. Poizkusna pušica K 3, ve-
lika pušica, zadostna za uspeh K 8—.
Razpošiljanje strogo diskretno. 3895
Kos dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Bergasse 17/E
Zalogo v Ljubljani: Lekarna pri „Zla-
tem jelenu“, drogeriji Kanc in „Adrija“.

Najstarejša in glavna potniška pisarna in
denarna menjalnica

I. N. FERRIĆ

Trst, Via Lazzaretto Vecchio št. 4
nasproti Excelsior Palace Hotel.

Odprava potnikov z najhitrejšimi par-
niki domačega društva iz Trsta in to v

Ameriko in

Kanado.

Odhod vsako soboto; ob ponedeljkih
odhod z železnico iz Trsta čez **Havre,**
Bremen, Rotterdam in Antwerpen
v **New York** in dalje z ameriškano
železnico do mesta namembe. — Za
najhitrejšee, najcenejšee in za varno
potovanje se skrbi in garantuje. — Da
more vsakdo takoj odpotovati, treba
zagotoviti mesto z **20 K** ara. Vsakdo
lahko v menjalnici zamenja denarje v
amer. dolarje brez odbitka. — Vsa
pojasnila polijem brezplačno. 3532

== Zrebanje nepreklicno 10. januarja 1914. ==

Loterija za c. kr. policijske uradnike.

Prvi glavni dobiček **30.000 K vrednosti**, dalje
2. in 3. glavni dobiček se na željo dobitelja izplačajo
kakor doslej tudi v gotovini.

Srečke po 1 K se dobivajo povsod.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno **apno**.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Pozor! Vile, stanovanjske hiše, stavbne parcele

v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo: 3936

Valentin Accetto, Kolodvorska ulica št. 8.

Ivan Zagažen
učitelj, Dobrna pri Celju
Favla Zagažen roj. Breclnik
trgovka, Sv. Jakob v Slov. goricah
— poročena. —
Dobrna pri Celju, dne 3. prosinca 1914.

Št. 1/14

Objava.

Ustrezaje š-u 29 odv. reda se objavlja, da so začetkom tega leta vpi-
sani v tukajšnji odvetniški imenik naslednji gospodje in sicer s sedežem

V Ljubljani:

Dr. Ambrositsch Edwin
• Ažman Josip
• Eger Ferdinand
• Frlan Fran
• Furlan Josip
• Kokalj Alojzij
• Krisper Valentin
• Lovrenčič Ivan
• Majaron Danilo
• Novak Fran
• Oblak Josip C.
• Papež Fran
• Pegan Vladislav
• Pirč Makso
• Potek Fran
• Ravnihar Vladimir
• Sajovic Josip
• Schweitzer Viljem
• Stare Emil

Dr. Sayer Albin

• Šusteršič Ivan
• Švigelj Anton
• Tavčar Ivan
• Tekavčič Fran
• Tominešek Fran
• Triller Karl
• Valentschag Otto
• Vodusek Božidar
• Wurzbach Maximilian
• Edler v. Tannenber
• Wurzbach Artur
• Edler v. Tannenber
• Zirovnik Janko

V Kamniku:

Dr. Kraut Alojzij

V Kranju:

Dr. Štempihar Valentin

V Radovljici:

Dr. Janc Ignacij

Kobler Fran

V Litiji:

Dr. Jamšek Janko

V Novem mestu:

Dr. Schegula Jakob

• Slanc Karol

• Žitek Vladimir

• Globevnik Jožef

V Črnomlju:

Dr. Sturm Karl

V Kočevju:

Dr. Rajh Stefan

• Riebl Walter

V Kraskom:

Dr. Dimnik Ivan

V Ljubljani, dne 2. januarja 1913.

Za odbor odvetniške zbornice kranjske:

Dr. D. Majaron,
predsednik.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivga, dobrega, pušenega 2 K; boljšega 2-40 K; prava polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega pušenega 8-10 K; kg. velenega snežnobelega, pušenega, 6-40 K, 8 K; kg. puha, sivga 6 K, 7 K, belega, sivga 10 K; najfiniši prani puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franco.

S. Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, s dvema zglavicama, 80 cm dlga, 60 cm šir., polnjena s novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 18 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povozju, od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franco. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji

1) **veleposestvo** pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslopjem), nad 270 oralov, lahko tudi več posestnikov skupaj,
2) **novi zidani pritlični hiši** v Rudniku pri Ljubljani, nekaj sveta zraven, za eno družino,
3) **dve enonadstropni hiši** na Selu pri Ljubljani, v katerih bližini se zida nova šola.
Povsod potrebna je v primeri z vrednostjo le prav mala glavica: ad 1) 30.000 K, ad 2) 2000 K, ad 3) 20.000 K — S posestvom ad 1) združena je pravica lastnega lova — prijetno letovišče.
Pojasnila potom upravnštva tega lista ali posredovalne pisarne **Valentin Accetto, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8.**

„PFAFF“ Pozor! Pozor!

Kdor si želi kupiti v resnici dober šivalni stroj, naj kupi samo pravi

PFAFFOV STROJ

ki nosi na glavi in stojalu ime „Pfafl“ in se zanj 10 let jamči.

Velika zaloga koles

kakor **Waffenrad, Puch**, solidno ljudsko kolo **Kosmos** in **Ilirija** kakor tudi vsi posamezni deli in popravila po najnižji ceni pri trvdki:

Franc Tschinkel, Kočevje št. 240.

Cenik brezplačno in poštne prosto. Cenik brezplačno in poštne prosto.

Edina prodaja
(Alleinverkauf).
Bösendorfer, Hözl Heitzman
Förster, Rud. Stelzhammer,
Gebrüder Stingl. — Laub.
Gloss in Hofmann
na obroke od K 15.—
in 20.— naprej.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbenice Matice in edini zaprišeženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča.
Največja in najsposobnejša tvrdka vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij na avstr. jugu.

Zvezda nasproti Ljubljana, Kongresni št. 15. Zvezda nasproti nunske cerkve. :: nunske cerkve. ::

Velikanska izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. — Oglejte si klavirje z angleško Erard in francosko Lezoff — mehaniko. — 10 letna postavno obvezna garancija Najcenejša izposojevalnica. — Ugodna zamenja. Uglasevanje in popravila strokovno in cenovno. — Tu omenjene najboljše fabrike imam za Kranjsko le jaz v zalogi zato svarim pred nakupom falzifikatov in navidezne pofeline pri trgovcih, ki nimajo niti enega pomembnega fabrikata v zalogi pa se drznejo kriti o dobrem blagu.

st. 1539/pr. 4587

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrožnih zdravnikov

na Kranjskem:

1. **V Fari** v Kočevskem okraju s sedežem na **Petrinji** z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado letnih 200 K in s pravico do 2 petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik za uradna pota v Osilnico in Banjaloko 3000 K na leto;
2. **na Grosupljem** v Ljubljanskem okraju z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado letnih 200 K in s pravico do 2 petletnic po 100 K;
3. **na Raki** v Krškem okraju z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado letnih 200 K in s pravico do 2 petletnic po 100 K. Ter uživa zdravnik za brezplačno zdravljenje ubožcev v občini Raka prosto stanovanje z vrtno in vinogradom;
4. **v Senožečah** v Postojnskem okraju z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado letnih 200 K in s pravico do 2 petletnic po 100 K;
5. **v Žužemberku** v Novomeškem okraju z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado letnih 200 K in s pravico do 2 petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik za zdravniške uradne dneve v Ambrusu, Ajdovcu in na Smuki 800 K letne odškodnino in 400 K stanarine od zdravstveno okrožnega zastopa.

Prosilci za te službe naj pošljejo svoje prošnje podpisane dež. odb. do 1. februarja 1914

in jim prilože dokazila o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse avstrijskem državljanstvu, fizični sposobnosti, npravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. decembra 1913.

Stampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij
Ljubljana, Šelenburgova ulica 1.
Ceniki franco. Ceniki franco.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.
najnovije fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto

Popravila in preobleke
:: točno in cenovno. ::
Popravila in preobleke
:: točno in cenovno. ::
Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalet
strelorodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se st. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrliljem z

asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Matschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Mišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in cenovno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6

priporoča svoje bogato zalogo raznovrstnih pušk in samokresov

lovskih potrebnih, vseh del koles (biciklov) kakor tudi

umetelni openi po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

priporoča po tvojih cenah kot najboljšo branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr, „Mauzer“ in „Beyard“ samokresni najbogatejša izbire že od K 5-50 naprej, floberti in karabinice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronke stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franco. 55 Cenovnik gratis in franco.

Velika inventurna prodaja!

A. Schweitzer, zaloga čevljev, Prešernova ulica št. 48.

Zaradi velike zaloge se prodajajo prvovrstni

Goodjeear-čevlji po izredno nizkih cenah.

Krasni čevlji za ples od 3 K višje.

Redka prilika! 5 Redka prilika!

Triumph-Štedilnike, peči,
trajno gorilne vlože.
(za uzidat v lončene peči.)
vsestrana znamka
ceniki zastoj!
Do bavič nastavi se vsakemu naznani jo.
Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z. z. o. z. Wels
Sorenje Avstrijsko.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih **Finland, Kroonland, Vaderland, Zealand, Lapland in Samland**, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je sužnost, izborna hrana, vladna postrežba in spalnice po novem urejene kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez **Kanado v Severno Ameriko** in je ta vožnja izredno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odslej **stev. 35,**

od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

Ustanovljena 1884. Ustanovljena 1884.

„CROATIA“
zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Glavni zastop za Kranjsko, Koroško in Stajersko v Ljubljani pri trvdki Kmet & Komp., Marije Terezije cesta št. 8.

Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogal Marovske Centrala in Preradovičeve ulice.

Podružnica v Trstu, Via del Lavatelo št. 1, II. nadstr.

Ta zadruga sprejemlje po ugodnih pogojih sledeča zavarovanja:

- I. Na življenje.
 1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti;
 2. zavarovanje dote;
 3. zavarovanje življenjske rente;
- II. Proti škodi in požaru.
 1. Zavarovanje zgradb, (hiš, gospodarskih poslopj, tovarnen).
 2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev; blaga itd. itd).
 3. Zavarovanja poljskih pridelkov (žita, sena itd.)
- III. Zavarovanje steklenih žip.

Zadržno imetje vseh oddelkov znaša	K 3.013.332-66
Dohodek letne premije s pristojbinami	K 1.486.297-56
Izplačane odškodnine	K 5.624.162-96

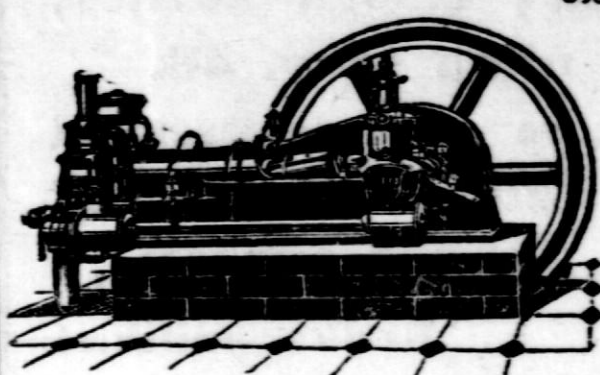
Spesobni mestni posredovalci in akviziterji se sprejemljejo pod ugodnimi pogoji.

Telofon št. 105. Telofon št. 105.

Izboljšajte promet v svoji gostilni
2150 z izvrstnim cenim
plzenjskim pivom
:: iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah. ::
Največja čisto slovanska pivovarna. 2505
Zaloga v Ljubljani: V. H. Rohrmann. Zaloga v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru itd.

Pesnik to pivo v slovenskem grandhotelu „Balkan“ v Trstu, Via della Caserma in v slovenskem hotelu „Lacroma“ v Gracu.

Svetovno znani! Originalni motorji „Otto“

3981 za bencin, bencol, petrolin, surovo olje, sesalni plin, svetilni plin itd.
Motorji za surovo olje „sistem Diesel“. Bencinove lokomobile.
Najmodernejša konstrukcija.
Največja trdnost! Najvarčnejši obrat!
Deset predanih čez 118.000 motorjev z 1.220.000 konjsk. silami.
Specialni prospekt 541 gratis.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstr. 53. sl.
Zastopstvo Heckl & Pohl, Trst, Via S. Spiridione števil. 12.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles

Šivalni stroji
za rednino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti.

L. kr. priv. zavarovalna družba.

L. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Delniška glavica. K 6.000.000

Družba zavaruje:

Stanje zavarovanih svot . . . K 230.000.000
Premijske rezerve 60.000.000
Letni dohodki na premijah . . . 12.000.000

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinov razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in krlajo v poslopjih in kopcih;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinstva v doma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti: da je glavica plačljiva takoj po zavarovanju smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti, nadalje sprejema
- zavarovanja za doživljenje, preskrbovanje za starost, zavarovanja otroških dot., plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovane samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica števil. 1.

Anton Presker
krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo

velike zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg števil. 21.

Filiale:

Glavni trg števil. 6,

Kolodvorska ulica števil. 6.

G. Čadež
v Ljubljani

Mestni trg števil. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine

priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

dežnikov in sončnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Rimska cesta števil. 19

oblastv. konc. inštalator za električne naprave, luči, prenos elek. dalje blisknih zvonil, telefonov itd. Strokovno naprave! Poprava v streke spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, proračuni na razpelo. Opremljen sem z najboljšimi in najnovejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in dele solidni!

Na debla.

Na drobo.

Dober cen premog

vseh vrst prodaja

FRAN UHER, špediter

Ljubljana

Selenburgova ulica števil. 4.

Na debla.

Na drobo.

Uspešno izrabljanje peska, kremenca, žlindre itd.

z dr. Gasparyja

stroji in formami

za cementne zidne kamene, strešno opeko, otle kvadre, dre-
nažne cevi, plošče, stopnice in stavbne kose.

Kamenolomni stroji. — Stroji za mešanje betona in malto.

Naprave za izmivanje peska in kremenca.

L. C. M. cementne barve.

: Tvarnica strojev :

Dr. Gaspary & Co., Markranstätt pri Lipskem.

: Obisk se želi. : Brošura 24 prosta.

Razpis.

Za zgradbo zajetja in rezervarja z vsebino 260 m³ v vasi Gorenji Ig, občina Iškavas, okraj Ljubljana,

na 13.028.40 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne

ponudbene obravnave. 4647

Pismene, vsa dela zapopadajoče, ponudbe z napovedjo enotnih cen

proračuna naj se predlože

do 31. januarja 1914. ob 11. uri dopoldne podpisanemu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dopo-

slati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe zajetja in

rezervarja na Gorenjem Igu“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne

pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini

ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni, zlasti v komunal-

nih zadolžnicah ali zastavnih pismih kranjske deželne banke.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na

višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponud-

beno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe v navadnih uradnih urah

pri deželnem stavbnem uradu (Turjaški trg 1) za znesek 260.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 24. decembra 1913

Brizgalnice

cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. Smekal, Zagreb

katere tvrdka se zdaj glasi:

2093

Središčna prodaja ognjegašnih brizgalnic in potrebnih

telovadn. orodja in avtomobilov d. s. o. j. Praga-Smekal

R. A. Smekal. V. I. Stradick. V. K. Smekal.

Opozorjamo

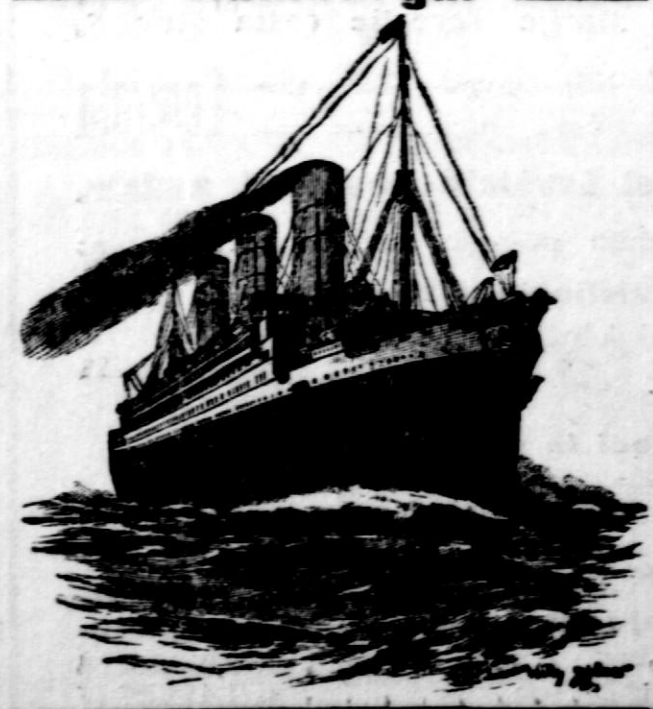
da v zadnjem času razpošiljajo različne nemške tvrdke po svojem za-

stopniku v Zagrebu na gasilna društva nemške oznake in ponujajo

svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovansko tvrdko.

Potniki v Ameriko!

ki so previdni, se vozijo dandanes samo z
najnovejšimi parniki „Velikani“ preko
Hamburga.

Največji parnik na svetu je

„Imperator“.

Dolg je 920 celivjev (280 metrov),
nosi 50.000 ton ter je prva ladja
na 4 vijake, dočim so bili dosedaj
največji in najhitrejši parniki samo
na 2 vijake. „Imperator“ je
široko morje preplul v 20 dneh
trikrat ter se je moral pri tem še
v Hamburgu in v New Yorku z
izkladanjem in nakladanjem po
poldrugi dan muditi.

Morska vožnja v 6 do 6 1/2 dneh
se popolnoma jamči.

O prvi vožnji „Imperatorja“
piše „Glas Naroda“ iz New-Yorka:
„Imperator“ je višek moderne
tehnike. Ropotanje strojev se čisto
nič ne sliši. Ladja pluje tako mirno,
da človek skoraj ne ve, da je na
vodi ter se niti malo ne da pri-
merjati z drugimi morskimi veli-
kami. Približno tako se urejeni
tudi drugi „Velikani“ Hamburg-
Amerika linije. Vsi imajo v III.
razredu sobe z 2, 4, ali k več-
jem s 6 posteljami. Hrana je
obila in dobra. Taki „Velikani“ so
poleg „Imperatorja“: „Kaiserin
Auguste Viktoria“ (25.000 ton),
„Amerika“ (24.000 ton), „Cleve-
land“ in „Cincinnati“ (po 20.000

ton) itd. **Važno!** Vsak potnik dobi pri meni pismeno garancijo, da je prost
vseh stroškov za hrano in stanovanje, kakor hitro se pripelje v Hamburg. —
2558 Vsakojaka pojasnila daje brezplačno:

FR. SEUNIG,

Ljubljana, Kolodvorska ulica,
velika številka 28.